

DARBININKAS

Vol. LXXVIII, Nr. 30

Rugpjūčio - August 6, 1993 Penktadienis-Friday

SECOND-CLASS

Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.

Brooklyn, N.Y. 11207 \$ 1.00

LIETUVOJE IR APIE LIETUVĄ

-- **Prekių pirkimas**, pardavimas ir paslaugų tiekimas už užsienio valiutą Lietuvos vidaus rinkoje nuo rugpjūčio 1 d. draudžiamas.

-- **Lietuvos Konstitucinis Teismas** pradėjo oficialiai funkcionuoti nuo rugpjūčio 2 d. Teismo būstinė įsikūrė Vilniuje dar pavasarį jai skirtame pastate Gedimino prospekte. Iki šiol šis pastatas priklausė Energetikos ministerijai.

-- **80 pavogtų** kitose valstybėse (daugiausia Vokietijoje) ir i Lietuvą įvežtų automobilių nustatė Lietuvos policija, kuri didžiausiuose miestuose liepos mėnesį buvo surengusi operaciją - tikrino Vakarų šalių naujų markių automobilius. Policijai priklausančių komisaro Petro Liuberto, tikrieji savininkai turės dar palaukti, kol atgaus savo automobilius. Mat dabar Lietuvoje galiojantys įstatymai nenumato, kaip iš karto grąžinti kitose šalyse pavogtą mašiną, todėl ši procedūra yra sudėtinga ir kiek užtruks.

-- **Lietuvos kompozitoriai**, atlikėjai, rašytojai - dramaturgai, poetai ir vertėjai pasirašė pareiškimą dėl autorių teisių apsaugos, adresuojamą Lietuvos Respublikos Seimui. Vyriausybei, radijo ir televizijos vadovams. Autoriai pranešė, kad nuo šių metų spalio 1 d. jie nebeleidžia naudoti savo kūrinių radijo ir televizijos laidoje, koncertų salėse, teatruose ir kitaip juos atgaminti. Šitaip jie protestuoja prieš dabartinę autorių teisių būklę: Lietuvoje nėra įstatyminių dokumentų, saugančių ir ginančių dvasinius bei materialinius autorius interesus.

-- **Iš Lenkijos Respublikos** Suvalkų miesto liepos 15 d. pasimelsti prie Aušros Vartų išėjo didelis būrys maldininkų. Tikintieji žygiavo su šūkiu: "Teišnyksta tamsa, tenugali šviesa". Maldininkų žygyje dalyvavo apie 1000 tikinčiųjų iš visos Lenkijos ir užsienio, daugiausia jauni žmonės. Didžiausią užsieniečių grupę sudarė vengrai. Aušros Vartus maldininkai pasiekė liepos 24 d.

-- **Lietuvos Vyriausybė** liepos 15d. priėmė nutarimą "Dėl prekių eksporto ir importo reguliavimo tvarkos", kuriame numatyti dovanų įvežimo ir išvežimo iš Lietuvos muitai. Įvežti ir išvežti dovanų be muto galima ne daugiau kaip už \$50. Kiti numatyti muitai siekia nuo 5% iki 50%.

-- **Naujasis Ispanijos Karalystės** nepaprastis ir įgaliojasis ambasadorius Lietuvai Jesus Ezquerra Calvo įteikė kredenčinus raštus Lietuvos Prezidentui Algirdui Brazauskui.

-- **Lietuvos Vyriausioji rinkimų komisija** nusprendė pripažinti tragiškai žuvusio Seimo nario Tautvydo Lydeikio įgaliojimus, nutrukusius nuo 1993 m. liepos 9 d. Kitu savo sprendimu Komisija pripažino Romualdą Hofertienę tapusią Seimo nare pagal Sąjūdžio koalicijos sąrašą Nr. 1.

-- **Visus komercinius bankus** liepos 14 d. pasiekė Lietuvos banko nurodymas nustatyti ne didesnę kaip 4% skirtumą tarp valiutos pirkimo ir pardavimo kainos. Daugelio komercinių bankų darbuotojai šį potvarkį komentavo taip: tai kišimasis į bankų darbą, civilizuotose šalyse taip nesieliama.

NUOŠIRDUS IR TIKRAS MALDOS ŽMOGUS

— "Lietuva yra tam tikru būdu mano istorijos dalis" — Popiežius Jonas Paulius II —

Artėjant Šv. Tėvo vizitui i Lietuvą, Lietuvos laikraščiai vis didesnę dėmesį skiria būsimojo svečio asmenybei. Liepos 16 d. "Lietuvos aide" atspausdintas pasikalbėjimas su filosofu Vytautu Ališausku.

1978 m. spalio 18 d. išrinkus Popiežiumi kardinolą Wojtylą, sutrikusios masinės informacijos priemonės pabrėžė tris Jono Pauliaus II ypatybes, turėjusias, jų manymu, nuvertinti Šv. Tėvą: lenkas, pernelyg uolus Marijos garbintojas, labai pamaldus.

I šį Popiežiaus apibūdinimą, filosofas Ališauskas atsako: "Vakarų liberalizmo ir demokratijos fone tai skamba labai keistai. Netikėtina, bet žmogui prikaišiojama jo tautybė ir patirtis. Popiežius yra nepaprastai nuoširdus ir tikras maldos žmogus. Galiu paliudyti, tai pats mačiau. Popiežiui tenka vadovauti daugybei pamaldų, daug kur melsitės viešai, pagerbiant įvairių šventųjų relikvijas savo kelionėse. Jūs nepamatsite jokio oficialumo ar teatrališkumo... Popiežius yra pamaldus be jokios kaukės."

Jonas Paulius II "pamaldumo neslepia, bet ir nedemonstruoja. Ir tai galbūt yra didžiausias iššūkis šiuolaikinei visuomenei, ne tik krikščioniškajai, kuri dažnai pamiršta, kad malda turi savo visiška nepriklausomą vertę, ne ideologinę, ne socialinę. Kad malda pati savaime yra vertinga, Popiežius rodo visu savo gyvenimu, ir tai daug ką šokiruoja, tačiau daugeliui žmonių padeda atrasti maldos ver-

tę. Ir tai jis daro ne pamokslaudamas, ne įkyriai aiškindamas, bet rodo asmeninį pavyzdį.

Popiežiaus maldos gyvenimas ne kartą turėjo reikšmę ir Lietuvos stiprybei sunkiais momentais, kai žmonės išgirdavo, kad jis dažnai meldžiasi už Lietuvą."

Yra sakoma, kad Jonas Paulius II yra sugriovęs daugelį stereotipų, kad jo pontifikatas yra ypatingas. Šį teiginį filosofas Ališauskas komentuoja taip: "Popiežiaus pasaulėžiūra susiformavo, studijuojant šiuolaikinę filosofiją, jis kalba šiuolaikine kalba, ir šiuo požiūriu jis iš tikrųjų yra naujas Popiežius."

Jis nuolat pabrėžia žmogaus vertę, orumą ir jo ryšį su Dievu. Šia samprata remiasi jo enciklikos socialiniais klausimais. Popiežiui žmogus yra virš visų Valstybinių struktūrų, nors visuomet pabrėžiama žmogaus pareiga socialinių struktūrų ir bendrosios gerovės atžvilgiu."

Filosofas Ališauskas taikliai pastebi Šv. Tėvo pagrindinius būsimojo vizito i Lietuvą aspektus ir tikslus. "Popiežius savo atvykimu neremia korupcijos nei kaip nors patvirtina mūsų valstybės egzistavimo formas. Jis atvyksta tik dar kartą pasakyti krikščioniui pagrindinius dalykus. Pasakyti kaip Katalikų Bažnyčios galva, kaip didžiulį dvasinį autoritetą turintis žmogus."

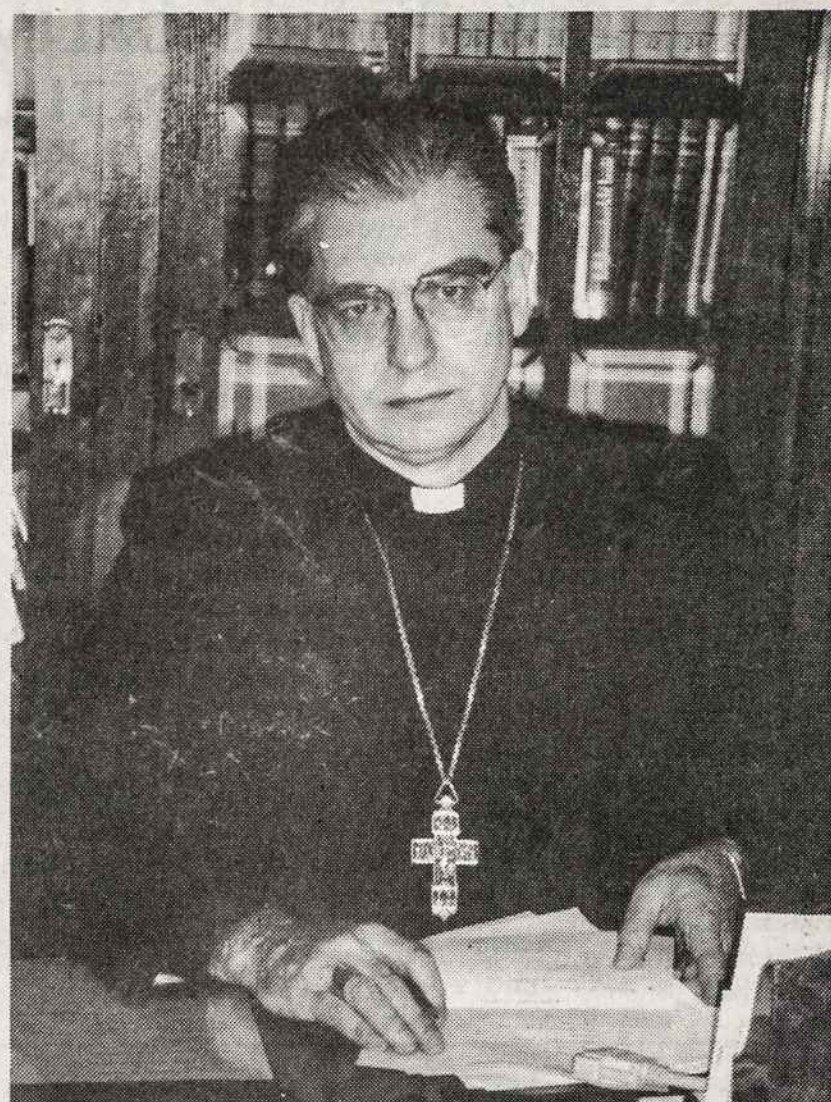
Popiežiaus apsilankymas yra puiki proga pamatyti save. Popiežiaus tikslas - susitikti su visais

Lietuvos žmonėmis, ne tik su katalikais, o su visais, kuriems gali būti įdomu ir prasminga išgirsti, ką jis mano.

Popiežius atvyksta taip, kaip keliauja apaštalai. Jeigu Jūs paimsit lietuviškąjį Naujojo Testamento leidinį ir pažiūrėsite i ten įdėtą žemėlapi, tai pamatysite, kiek Šv. Paulius pasaulio apkeliovo labai prastomis ir nemaloniomis sąlygomis. Bet jis keliauvo po tuometinę civilizuotą pasaulio dalį ir neklausė, kas iš to bus. Jis skelbė Evangeliją. Popiežius daro lygiai tą patį. Jis keliauja ir skelbia Jėzų ir neklausia savęs, kas iš to bus. Jis, kaip sako evangelija, sėja sėklą, o augimą ir vaisius duos Dievas."

1993 m. birželio 18 d. savaitraštyje "Naujasis Dienovidis" atspausdintas pokalbis su Vilniaus arkivyskupu metropolitu Audriu Juozu Bažkiu. Jis atskleidė savo lūkesčius, susijusius su Šv. Tėvo vizitu i Lietuvą: "Su jo atvažiavimu aš sieju daug vilčių, laikiu jo padarėnančio žodžio ir kvietimo, kad mūsų Bažnyčia ir visa tauta eitų aisinginimo keliu. Juk Šv. Tėvui tikrai rūpi žmogus. Jis man sakė: "Žmogus yra Bažnyčios kelias."

Gal Popiežius mus išlaisvins iš individualizmo, uždarmo, padės atsiskleisti, eiti kartu su gyvenimu. Išlaisvinimas ateina iš paties žmogaus širdies. Esi laisvas, kai turi kokį idealą. Šiandien esame laisvi, todėl neturim užsidaryti, lyg gintume savo tikėjimą nuo jo priešu, (nukelta i 4 psl.)

Vilniaus vyskupas ir metropolitas, arkivysk. Audrys Bakšis savo darbų kambaryje, Šv. Mikalojaus parapijos klebonijoje, kur laikinai prisiglaudęs, ligi bus atremtuoti vyskupijos rūmai. Salomėjos Narkelūnaitės nuotr.

KRETINGOS VAIKAI RAŠO POPIEŽIUI

Prieš Popiežiaus kelionę pagausėjo jam laišku iš Lietuvos. Juose neretai prašoma ir klausima įvairiausių dalykų. Šv. Tėvas jokių būdu iš viso pasaulio siunčiamų laišku negali spėti perskaityti — neturi nei tiek laiko, nei galimybių atsakyti ir išpildyti visų pageidavimų ir prašymų. Tačiau visi Šv. Tėvo adresu siunčiami laišku yra rūpestingai peržiūrimi, kai kurie net jam pačiam parodomi, aptariami ir jų turiniai per įvairius asmenis ir pagalbines Popiežiaus žinioje esančias Vatikano įstaigas jam perduodami.

Daugelyje laišku pasitaiko prašymų, kad Šv. Tėvas pasimelstų už Lietuvą. Jis pats ne kartą yra viešai paskelbęs, kad maldose mūsų tėvynę jis prisimena kasdien.

Kartais popiežiaus adresu laišku atkeliauja ir per rankas. Juos atveža i Romą įvairūs maldininkai. Tokių laišku pluoštas pakliuvo ir iš Kretingos IV vidurinės mokyklos, kurios mokiniai pasakoja apie pranciškonų vienuolių darbą, apie susitikimus su jaunimu, teiraujasi apie Popiežiaus sveikatą, kviečia jį atvažiuoti i Kretingą. Mieliems kretingiškiems vaikams galima atsakyti, kad Šv. Tėvas mielai atsakytų asmeniškai, bet yra labai užsiėmęs svarbiais Bažnyčios reikalais. Užtenka paklausti radijo ar paskaityti laikraštį ir galima sužinoti, jog Popiežiaus sveikata šiuo metu yra tikrai gera.

Labai gražiai Kretingos VI a klasės moksleiviai — Aurimas, Vaida, Indrė, Mindaugas ir kiti — užbaigė laišku, kur tarsi atspėjo, jog Popiežius ketina aplankyti Kryžių kalną Lietuvoje. Tad ir jie rašo apie kryžius:

Stovi kalnas, įdubęs, įlinkęs,
Ilgametės prislėgtas naštos,
Ne didingais jis puošius paminklais,
Vien tik simbolišiais Kristaus kančios.

Stovi kryžiai, kryželiai mediniai,
Klausos vėjo gūždosios dainos.
Girdi skausmą brangiosios Tėvynės,
Guodžia širdį tautos pavergtos...

Mažieji moksleiviai savo piešinukais, eilėraštauks ir dar nelaiba i gūdusią ranką, parašytuose

laiskuose nuoširdžiai pasakoja Šv. Tėvui savo džiaugsmus ir rūpesčius, klausia patyrimų ir prašo maldų, dvasinės pagalbos. Šiems kretingiškiems vaikams galima padėkoti už mielą nuoširdumą, kuriuo jie taip atvirai kreipiasi i Šv. Tėvą. Jis paskutiniu metu ypač daug galvoja ir meldžiasi už Lietuvą, kurią taip myli. Popiežius net mokosi lietuviškai, jog atvažiuavęs galėtų prabilti mūsų gimtąją kalbą ir pradžiuginti nelaimių sugeltas lietuviškas širdis.

VR-LP

Sausio 13-osios medaliai - kagėbistams...

Monsinjoras Alfonsas Svarinskas, pats buvęs partizanas, iškalbėjęs 22 metus, skaudžiai klausia, kodėl per mažai prisimenami Lietuvos partizanai bei jų rėmėjai:

"Partizanų niekas neprisimena... Sausio 13-osios aukoms tiek medalių išdalyta, net kagėbistai jų gavo. O kiek medalių gavo Lietuvos partizanai? Juk miške tiek žuvo, jeigu tikėsimės kagėbistais, 35 tuksantčiai. Na, tegul 20 tuksantčių jaunų vyrų... Aš sakau pasipiktinusiems Sausio 13-osios aukų giminiams, kurie priekaištauja, kad po metų nebuvo pastatytas paminklas. Po kitų mirties praėjo 50 metų, o Lietuva vis dar nepastatė paminklo. Neturi iš ko..."

Reikėjo nors vieną kitą apdovanoti, bent vadus po mirties. Reikėjo ir B. Gajauską 60-čio progą... Žmogus iškalbėjo 37 metus... Tai tragiška... Taip pat ir ūkininkas. Aš žinojau: jeigu žmogus leidžia savo sodyboje išsikasti bunkerį, anksčiau ar vėliau važiuos i Sibirą. Todėl nors po vieną iš apskrities reikėjo apdovanoti... Deja, niekas nieko... Partizanai šitai labai skaudžiai išgyvena..."

Mes turbūt labai reta tauta, kuri negerbia savo didvyrių. Kitos tokios tautos Europoje aš nežinau. Kas jām žinta: Garliavoje Daumanto vardu pavadinta gatvelė, Jurbarko - Paulaičio gatvelė. Prašėm pažymėti Juodiškių, juk jis atsisakė vadovauti lietuviškajai divizijai, pats Guzevičius buvo atvažiuavęs jo prašyti. Atsisakė ir, devynierius metus iškalbėjęs lagery, mirė. Dabar jau turbūt nebepavadinės... Dabar tie, kurie mus tardė, susedo liaudies Seime..."

Dalis skautų svečių lietuvių skautų 75 metų jubiliejinėje stovykloje šią vasarą Palangoje. Matomos JAV, Kanados ir Anglijos vėliavos. Viktoro Kapočiaus nuotr.

"RANKA RANKĄ PLAUNA"...

Ilgai liepsnojęs K. Bobelio bylos laužas LDDP, t.y. Seimo daugumos, buvo prigesintas. Tačiau po nedidelės pertraukėlės, aistros ir argumentai vėl įmetė degtukus i tą didžiulę paroką statinę.

Liepos 14 d. Lietuvos Prezidentas A. Brazauskas atsakė Seimo nariams B. Gajauskui, P. Katiliui, S. Pečiūnui ir A. Stasiškiui, kurie kreipėsi, prašydami Prezidentą pasinaudoti savo konstitucine teise ir prašyti Konstitucinį Teismą pateikti išvadą dėl Lietuvos Respublikos Konstitucijos 56 straipsnio, Seimo rinkimų įstatymo 30, 31 straipsnių pažeidimų išrenkant p. K. Bobelį Seimo nariu.

Seimo narių prašymas liko be atsako, nors Prezidento atsakymas ir užima beveik pusantro lapo. Pagrindinis atkirtis Prezidento at-

sakyme duodamas iš karto: "Su kreipimais išdėstytais argumentais sutikti negalima". Taigi, atkirtis duodamas staiga, nepateikiant rimtesnių argumentų.

Tiesa, toliau pabyra tikri logikos "perliukai", kuriuos ir kritikuoti darosi labai sunku: "Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų įstatymo 31 straipsnio trečiojoje dalyje nurodyta, kad kandidatai i Seimo deputatus, davę kitų valstybių piliečio priesaiką, turi raštu jos atsisakyti. Įstatymas nenumato, kad toks atsisakymas turi būti pateiktas valstybės, kuriai priesaika buvo duota, valdžios institucijoms."

Tai galima suprasti tiesiogiai, nes Prezidentas, tikriausiai, jokių užuominų ar hipotezių nedaro. Brazauskas teigia. Taigi, jei kas užsimano atsisakyti pilietybės

užtenka, suradus popierėlį, parašyti - aš atsisakau JAV duotos priesaikos ir jos pilietybės. Ir viskas. Popierėlį dėkit kur norit - po lova, ar paslėpkite spintoje. Jūs - nebe JAV pilietis. Tikrai, įdomiai samprotaujama, o tiksliau sakant, kryptingai ir neteislingai traktuojami vieni iš svarbiausių Lietuvos įstatymų.

Tikriausiai, pastebėjęs, kad trupučiai "lazda perlenkta", Prezidentas nusprendžia duoti dar vieną argumentą: "Nei Lietuvos Respublikos Konstitucija, nei Seimo rinkimų įstatymas nenumato, kad kandidato i Seimo deputatus teisės būtų apribotos iki tol, kol šios užsienio valstybės valdžios institucijos priims atitinkamą sprendimą dėl piliečio priesaikos atsisakymo". (nukelta i 2 psl.)

IŠTYRĖ VISAS GALIMYBES KAIP GERIAU PADĖTI LIETUVAI

Advokato Povilo Žumbakio komentarai, transliuoti Chicagoje liepos 25 d. per "Amerikos Lietuvių Radijo" programą, kuriai vadovauja Anatolijus Šlutas.

Prieš metus laiko, be viešų palydų ir reklamos, į Lietuvą išvyko tarptautinių finansų srities ekspertai — Antanas Grina. Jo kelionės tikslas — įsteigti amerikiečių ne pelno siekiančios korporacijos, International Executive Service Corps, skyrių Vilniuje.

JAV valdžia ir privačios firmos Lietuvoje siūlė Antanui aukštas pareigas. Bet Grina pasirinko dirbti su ne pelno siekiančia firma, kurios tikslas yra padėti silpniesiems kraštams sukurti laisvosios rinkos ekonomiką.

International Executive Service Corps tą bando pasiekti per

patyrusius, į pensiją išėjusius buvusius aukštus pareigūnus, kurie savo patirtimi ir savo žiniomis gali pagelbėti tiek privačioms firmoms, tiek valdžios skyriams. Patarėjai dirba be atlyginimo, be savo asmeninių ekonominių interesų.

Antanas Grina International Executive Service Corps buvo paskirtas pirmuoju krašto direktoriumi Lietuvoje. Jam buvo pavesta per metus įkurti skyrių Lietuvoje, ir kiek galima padėti tiems, kuriems reikia patarimų iš vakariečių.

Panašūs Service Corps skyriai yra atidaryti daugiau negu aštuoniasdešimtyje šalių. Tik rytų Europoje tie skyriai buvo pradėti kurti per paskutinius kelis metus, o buvusiuose okupuotuose kraštuose, maždaug tik prieš metus.

Per metus laiko Antanas sugebėjo įkurti efektingai dirbantį skyrių: išmokyti į savo vietą tinkamą, energingą ir kvalifikuotą vilnietį — Arvydą Sekmoką, išvystyti didelį tinklų projektą, ... pradėta dirbti daugiau, negu su 60 — čia, jau veikia arba atlikta net 30 projektų!

Jo vadovaujamas kabinetas buvo trečias aktyviausias Executive Corps pasaulyje. Lietuvos skyrių pralenkė tik Indijos ir Egipto kraštų skyriai, kuriems yra skiriami didesni biudžetai ir jie dirba jau daug metų. Iš visų Rytų Europos kraštų, Grinos vadovaujamas skyrius buvo pirmasis pagal atliktus darbus.

Antanas Grina ne tik spėjo atlikti šį milžinišką darbą per pažadėtus 12 mėnesių, bet surado laiko dėstyti ekonomikos fi-

nansų kursą Vilniaus Universitete, patarti Lietuvos Bankui monitorinės sistemos ir organizaciniais klausimais, prisidėti prie talonų išleidimo, kad sušvelninti perėjimą nuo rublių prie litų, o jo didžiausias nuopelnas — prisidėjimas prie lito išleidimo.

Paklausus, koks jam buvo didžiausias malonumas per tuos 12 mėnesių Lietuvoje, Antanui buvo sunku pateikti pavyzdį, nes daug kas paliko gerą įspūdį. Tarp daugelio pasiektų laimėjimų, Antanas su dideliu nuosirdumu ir džiaugsmu prisimena vienos amerikiečių šeimos — vyro ir žmonos — William ir Betty Treiber pagalbą Lietuvos Bankui.

William Treiber savo laiku ėjo svarbias pareigas Amerikos Federal Reserve Banke, New York, kur jis dirbo Vykdomojo Viceprezidentu. Tai yra Amerikos pagrindinė institucija, kuri rūpinasi JAV valdžios tarptautiniais finansiniais reikalais.

Ponas Treiber Lietuvoje dirbo tris mėnesius ir be atlyginimo, savo energija ir sumanumu užburė vietinius darbuotojus ir pareigūnus. Jo patarimai buvo ypatingai svarbūs Lietuvos Banko perorganizavimui prieš įvedant litą.

Ponai Treiber gyveno Lietuvoje sunkiomis sąlygomis, be karšto vandens, be prašmatnaus buto, be vakarietiško patogumų, dažnai be šilumos darbo kabinate ar namuose. Vienok jie ne kartą nesiskundė sąlygomis. Jiems viskas buvo gerai. Jie nematė vargo, o tik progą padėti žmonėms, kurie prašė jų patarimų ir juos priėmė. Jų energija užkrėtė visus kitus.

nežino, kiek jose dirba diplomatų ir kokie jiems mokami atlyginimai.

Bobelis nusiškundė, jog tarptautinių sutarčių projektai Seime gaunami jų pasirašymo išvakarėse, o kartais užsienio reikalų komitetas apie pasirašytus dokumentus sužino tik iš spaudos.

Taigi, po visos kritikos Bobelis daro išvadą, kad Prezidento darbas vertinamas teigiamai...

Ranka ranką plauna - gražus lietuviškas posakis. A. J.

LIETUVOJE IR APIE LIETUVĄ

— Lietuvos avialinijos pradėjo reguliarius reisus į Švedijos sostinę Stokholmą. Antradieniais ir ketvirtadieniais 108 vietų "Boeing 737" pakyla iš Vilniaus ir nusileidžia Arlandos aerouoste.

— Į šaulių policijos komisariatą moteris atnešė 5 litų monetą: ant poros centų monetos užlipinta aliuminio folija su penkių litų atvaizdu. Tokį pinigą moteriai davė gražios kioskė. Nemažiau keista 10 litų kupiūra buvo išmokėta su algomis Kelmės rajono prokuratūroje: be Dariaus ir Girėno portretų.

— Pinigų gamybos ekspertas iš Australijos Kęstutis Lynikas, kuris yra Vilniuje susikūrusio Lito

žurnalistų klubo svečias, liepos 26 d. pasakė, kad naujieji litų banknotai turės 11-12 saugos laipsnių. Jie bus geresni už kaimyninių šalių pinigus, kurie turi 7-8 saugos laipsnius. Po lito įvedimo išaiškėjusį broką ir su tuo susijusius nuostolius Lietuvos bankui sutinka atlyginti litus gaminusi privati JAV kompanija "American Banknote Company". Pasak Lyniko, Lietuvos bankas išanksto buvo įsprendęs monetų kalyklą, kad 1 ir 2 litų monetos nebus patogios, nes dydžiu ir spalva panašios į centus. Šias monetas rengiamasi pakeisti popieriniais 1 ir 2 litų banknotais.

— Lietuviškai tekstilėi iki 1998 m. nebus kvotų įvežti į Europos Bendrijos šalis. Europos Ekonominės Bendrijos ir Lietuvos Respublikos sutartis dėl prekybos tekstilės gaminiais aptarta ir pasirašyta liepos 19 d. Briuselyje. Lietuva savo gaminius eksportuoja į 17 Vakarų Europos šalių. Daugiausia lietuviškų prekių parduota Vokietijoje, Anglijoje, Lenkijoje, Danijoje ir Italijoje. Po naftos chemijos ir maisto pramonės produkcijos trečią vietą užima lengvosios pramonės gaminių eksportas. Vakaruose parduodama apie 50% Lietuvos siuvimo įmonių produkcijos, 15% trikotažo gaminių, maždaug 7% Lietuvoje išduotų audinių.

Kiekvienas būkime lietuviškos spaudos platintojas, palaikytojas, nes spauda yra mūsų lietuviškos gyvybės ženklas.

JAV PREZIDENTAS BILL CLINTON RAŠO AMBASADORIUI ST. LOZORAIČIUI

1993 m. liepos 28 d.

Į ambasadoriaus Stasio Lozoraičio laišką, kuriuo jis prašė ne nutraukti "Laisvosios Europos" radijo programų lietuvių kalba, prezidentas Clinton birželio 29 d. atsakė šitaip:

Gerbiamas pone ambasadoriau,

Dėkoju jums už laišką, palai-
kantį "Laisvosios Europos" ir
"Laisvės" radijų programas.

Jūsų pareiškimas yra ypač jaudinantis, kadangi jis yra ne nostalgijos įkvėptas, bet parašytas suvokiant, jog šiandien tos laidos reikalingos daugiau negu bet kada.

Jūsų laiškas mane pasiekė pačiu tinkamiausiu laiku. Per paskutines kelias savaites aš su savo patarėjais svarstėm šį klausimą, ir tokie, kaip Jūs, laiškei mums visiems paryškino alternatyvų radijo svarbą. Kaip Jums, gal būt, jau yra žinoma, aš neseniai paskelbiau, kad "Laisvosios Europos" ir "Laisvės" radijų laidos

bus transliuojamos ir toliau, o Amerikos tarptautinių radijo tarnybų darbas bus tobulinamas. Ta proga, ponas ambasadoriau, kartu su šiuo laišku siunčiu Jums savo pateiktą pastabų kopiją.

Dar kartą ačiū Jums už pritarimą mūsų pastangoms padedant ugdyti demokratiją Baltijos kraštuose, Rusijoje, o taip pat kitose naujose nepriklausomose valstybėse. Tikiuosi artimai bendradarbiauti su jūsų vyriausybe tiek šioje, tiek kitose srityse.

Nuosirdžiai,

Bill Clinton

"RANKA RANKĄ PLAUNA"...

(atkelta iš 1 psl.)

Idomus pastebėjimas, kurio ilgai ieškota. Bet, gerb. Prezidente, ko vertas toks atsakymas, jeigu iš jo neseka jokia išvada, jei jis nepakeičia kandidato pilietybės, o užsienio valstybės valdžios sprendimas tėra nereikalingas triušas, neturintis jokios įtakos kandidato į Seimo narius statusui. Ar bus nuspręsta atimti pilietybę, ar ją palikti - vis tiek Seimo kandidatas ir liks kandidatu.

Toliau Prezidentas pažeria daugybę įrodymų, kad K. Bobelis tikrai yra Lietuvos pilietis, nors niekas tuo niekada ir neabejojo.

Lietuvos Konstitucija, kurios 56 straipsnis teigia (A. Brazauskas jį irgi cituoja savo atsakyme): "Lietuvos Respublikos Seimo nariu gali būti renkamas Lietuvos Respublikos pilietis, kuris nesusiėjęs priesaika ar pasižadėjimu užsienio valstybei". Žodis "nesusiėjęs" lietuvių kalboje reiškia, kad duotos priesaikos ne tik būtų atsisakyta, bet kad būtų

panaikinti ir iš tos priesaikos davimo iškilę veiksniai, t.y. JAV pilietybė. Kaip gera, kai gali atsakyti priesaikos ir tebesinaudoti iš jos kilusiomis teisėmis. O pareigų ir įstatymų vykdyti nebereikia...

Prezidentas savo atsakymą užbaigia tikrai griežtai ir viena-reikšmiškai: "Negali būti pateiktas prašymas Lietuvos Respublikos Konstituciniam Teismui pateikti išvadą dėl rinkimų įstatymo pažeidimų per Seimo narių rinkimus".

Taigi, padėtas dar vienas taškas Bobelio byloje. Tik labai jau nesvarus ir ginčytinas, nukrypęs nuo elementarios logikos ir teisės supratimo.

Tuo tarpu, pats K. Bobelis liepos 24 d. spaudos konferencijoje Prezidento ir užsienio reikalų ministerijos vykdomą politiką įvertino teigiamai. Tik ši išvada niekaip nesiderina su visa likusia K. Bobelio kalba. Jis kritikavo ministeriją už nerangumą, ir ypač už prastus ryšius su Lietuvos ambasadamis užsienyje (Dr. Bobeli, tai gal ne S.

Lozoraitis kaltas?).

Mažiausiai penkios ambasados nepateikia savo darbų ataskaitų, jau nekalbant apie gilesnę tų šalių, kuriose jos akredituotos, politinio gyvenimo analizę. Užsienio reikalų ministerija ir Seimo užsienio reikalų komitetas, teigė Bobelis, netgi

Vilniaus Gulbinų skautų stovyklos dalyviai Mindaugo šventėje Vilniuje, Katedros aikštėje. Viktoro Kapočiaus nuotr.

Reikia pažymėti, kad ponai Treiber jau prieš tai lankėsi daugiau negu 80-tyje kraštuose su panašiais tikslais, su tokiu pačiu entuziazmu, nors jau ir yra sulaukę gražaus amžiaus — ponui Treiber 84 metai amžiaus, o jo žmonai 82!

Antanas su savo žmona Zeni, gimusia Kuboje, kuri jam padėjo be atlyginimų tvarkyti kabineta, išgyveno per visą sunkią žiemą, bet iš jų niekada nesigirdėjo jokių skundų. Per susirašinėjimus ir telefoninius pasikalbėjimus jautėsi tik pasiryžimas.

Grinai, kaip ir Treiber grįžo iš Lietuvos pilni entuziazmo ir

optimizmo, nesileisdami į politiką ar pesimizmą. Jie atliko savo darbą ir prisidėjo prie Lietuvos atkūrimo savo akademine ir praktine patirtimi.

Dažnai girdime iš sugrįžtančių tautiečių, ypač save pasivadinsusių ekspertais, kaip niekas neįvertina jų patarimų Lietuvoje, kaip viskas yra blogai, kaip negalima su lietuviais dirbti.

Be abejo, nėra lengva Lietuvoje. Po 50 komunizmo metų, yra sugadinta ne tik visa sistema, bet ir pats žmogus. Pilnai atsigauti nuo komunizmo užtruks daug laiko ir reikės milžiniškų pastangų.

JONAS V. STRIMAITIS, advokatas, patarnauja teisiniuose reikaluose. Advokatas kalba ir lietuviškai. 134 West St., Simsbury, CT 06070. Tel. 203 651-0261.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest Pkwy St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laidojimas. Koplyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

BUYUS FUNERAL HOME. Mario Teixeira, Jr. laidojimų direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.). Tel. 344-5172. Paruošiamas garbingas laidojimas. Modernios koplyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujojoje vietoje: OHLERT-RUGGIERE, Inc., 89-11 Jamaica Ave., Woodhaven, NY. Tel. 847-2323 (namų tel. 847-4477). Įstaigą kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern, 1883 Madison St., Ridgewood, NY 11227. Tel. 821-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA - Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia Radžiūnas, sav. - 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, NY 11368. Tel. 779-5156.

LIETUVIŲ KULTŪRINĖ RADIO PROGRAMA "AUŠRA". WINC-FM 90.5, Worcester, MA. Sekmadieniais 8-9 val. vakaro, Eduardas Meilus, Jr., 70 Curtis St., Auburn, MA 01501. Tel. 508 753-7232

NEW YORK-NEW JERSEY-Laisvės Žiburys, sekmadieniais 9-9:30 val. ryto WNWK105.9 FM. Romas Kezys, 217-25 54th Ave., Bay-side, NY 11364. Tel. 718 229-9134 arba 718 428-4552. Fax 718 769-3302.

KOLODNY&KOLODNY: Virginija Kolodny, lietuviškai kalbanti advokatė, 11 Park Place, Room 905, New York, NY 10007. Tel. 212 349-7771. Nelaimių ir susidūrimų atvejai, namų pardavimas, testamentai, išnuomojimai, kondominijumų reikalai. Turi leidimą praktikuoti New Yorko valstijoje.

NEW JERSEY, NEW YORK - "Lietuvos atsiminimai", sekmadieniais nuo 2 iki 3 val. popiet iš Seton Hall Universiteto stoties, 89.5 FM banga. "Music of Lithuania" programa, vedama anglų kalba iš tos pačios stoties, girdima irgi sekmadieniais nuo 1 iki 2 val. popiet. Dr. J. J. Stukas - direktorius, 234 Sunlit Dr., Watchung, NJ 07060. Tel. 908 753-5636. Universiteto vasaros atostogų metų transliacijos laikinai sustabdytos. Transliacijos vėl bus tęsiamos po atostogų sekmadieniais, pradedant rugsėjo 12 d.

MARIA JUZAITYTĖ - LEVIN, lietuvių advokatė, patarnauja visuose teisiniuose reikaluose. Kalba ir lietuviškai. 325 Broadway, Suite 504, New York, N.Y. 10007. Tel. 212 962-5810.

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI
SUKURIAMI IR NEMOKAMAI
PRISTATOMI Į VISAS KAPINES
NEW YORK, NEW JERSEY
IR CONNECTICUT VALSTIJOSE.
ISTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.

Fasolino
MEMORIALS

66 - 86 80 ST. MIDDLE VILLAGE,
QUEENS N.Y. 11379
PHONES (718) 326-1282; 326-3150
- TAI MŪSŲ VIENINTĖ VIETA -
- GAUSI PARODŲ SALĖ -

KVEČAS
JONAS
1933 + 1976

**VYTIS
KELIONIŲ IR TURIZMO
AGENTŪRA**

- LĖKTUVAI
- LAIVAI (CRUISES)
- TRAUKINIAI (AMTRAK)
- AUTOBUSAI
- NUOMOJAMOS MAŠINOS
- VIEŠBUČIAI
- IDOMIŲ VIETŲ LANKYMAS

GRUPINĖS KELIŲNĖS Į LIETUVĄ

MOKĖTI GALIMA VISOMIS KREDITO KORTELEMIS
JOKIO EKSTRA MOKESČIO UŽ PATARNAVIMĄ
PILNAI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
2129 KNAPP STREET
BROOKLYN, N. Y. 11229
TEL.: 718 769 - 3300, FAX 718 769 - 3302

DARBININKAS

The Lithuanian Weekly
Published by Franciscan Fathers341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, NY 11207Editorial Office 718-827-1352
Business Office 718-827-1351
FAX 718-827-2964Publication No. USPS 148-360
ISSN 0011-6637Second Class postage paid at Brooklyn, NY, Post Office
Subscription per year \$30.00. Single copy \$1.00.
Published Weekly except 2nd and 3rd week in JulyPOSTMASTER: Send Address Change to:
DARBININKAS, 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207
— Redaguoja REDAKCINĖ KOMISIJA —

Pasinaudokime vasara

Vasara jau čia. Jau langai atidaryti, jau prieangiuose sėdi žmonės ir šnekučiuojasi iki vakaro vėlumo. Rodos — gera, patogiu taip poilsiauti.

Kitiems vasara atneša kažkokį nerimą — noris keliauti, vėliauti, kaip mokydavo poetas Aistis. Kažkas traukia eiti į gamtą ir ją pajusti iš arti, nes žmogus juk gamtos dalis, o ta gamta kaip tik labiausiai atsivers žmogui pavasarij ir vasarą.

Vasaros mėnesius turite kaip kokius šventus puodus pripildyti savo darbu, poilsiu, kelione. Turėtume vasara pasinaudoti kaip brangia Dievo dovana.

Pirmiausia vasara atneša atostogas. Kaip patogų vasarą kur nors keliauti, pažinti kraštą, poilsiauti kokioje nors vasarvietėje. Kiekvienas mūsų jau yra tiek užsidirbęs, kad jis vertas geriausių atostogų ramioje vietoje, tokioje, kuri jam patinka, kurios jis ieško.

Išvykdami atostogų, šį bei tą pasiimkime, kas galėtų praturtinti, nuiekti vienam ar kitam darbui.

Tegu tai būna knyga, kurią pasiimsi į atostogų kraštą. Knygos dabar vargsta, nebetekusios savo paskirties. Žmonės sėdi prieš televizorių ir taip vakarus praleidžia. Sako, ir televizija yra gera pramoga. Taip, tikrai gera, bet televizija to neduoda, ką gali duoti geros knygos skaitymas. Žiūrėdamas televiziją, žmogus viską gauna lyg patiekta ant stalo, lyg kokius pietus. Viskas aišku, suprantama. Imk ir valgyk kiek tik gali.

Lengvai paskaitome kokį anglišką laikraštį, bet sunkiau su lietuviška knyga. Juk lietuviška knyga yra mūsų tautinės gyvybės dalis. Negalima jos padėti į šalį. Neskaitydami mes nyksta-

me. Mažėja protavimo pajėgos. Televizija neatstoja skaitymo.

Skaitymas žmogų užkalbina ir patraukia prie savęs. Turi sekti mintį, aprašomą vaizdą, kaip jis keičiasi. Visa tai pareikalauja daugiau dėmesio.

Lengva skaityti kokius romanus; bet iš to kas lieka žmogui? Tik dvasinė tuštuma. Reikia skaityti daugiau filosofinio, mokslinio, religinio turinio knygas, tas knygas, kurios verčia žmogų susimąstyti, jį pakrauna kaip kokią bateriją.

Žmonės dabar atratę nuo poezijos, nes ji kažkaip prasielkia su žmogumi. Poezija susmulkėjusi, subyrėjo, pasidarė įdomi tik pačiam autoriui, o kiti jos nesupranta. Tačiau yra poetų, kurie gali prakalbėti labai intymia kalba. Tik reikia ją skaityti pamažu.

Skaitydami knygas, užsirašykite šį bei tą, kas ateina į galvą, užsirašykite posakius, „gražesnius vaizdus. Užsirašykite aiškiai, neskubėdami, paskui bus lengviau perskaityti. Paskui dažnai pavartydami tuos užrašus, pastebėsite, kaip jie atgaivins gražius prisiminimus.

Daug kas keliaus į Lietuvą. Tai tikrai jaudinanti kelionė, nes susitiksite su artimais žmonėmis, pažinsite naujus. Būkite atsargūs, nes, žinote, kaip siaučia ten mafija ir kitas blogis. Imkitės visokių atsargumo priemonių, kad jūsų niekas nenuskriaustų. Keliaudami daug žmonių sutiksite. Jei tai įmanoma, vakare po dienos surašykite įspūdžius savo užrašų knygtelėje, ką sutikite, ką maždaug kalbėjai. Pamatysite, kaip daug bus išgelbėta nuo užmirimo. Kai grįžęs pasakosi kitiems, jau kalba bus kitokia — daug aiškesnė, tvirtesnė.

Gražių vasaros atostogų visiems!

Prieš penkerius metus buvo vasara panaši į dabartinę: gėlės ir medžiai žydėjo, pievos ir lankos buvo pasipuošusios šviežia žaluma. Bet tai buvo ypatinga vasara Lietuvoje, nes ten, be prasidedančios vasaros grožio ir gamtos atgimimo, prasidėjo taip pat ir žmonių atgimimas.

Po beveik 50-ties metų okupacinės priespaudos žmonės pradėjo kelti balsą, reikalaujanti tautinės laisvės. Tai buvo Sąjūdžio pradžia. Pamažu prie žydinčios gamtos ėmė prisidėti ir Lietuvos trispalvės vėliavėlės ir vėliavos, kurios tarsi laužė okupacijos ledus ir teikė viltį visam kraštui.

1988 m. spalio mėn. Vilniuje įvyko istorinis Sąjūdžio seimas. Tada man teko vykti į Lietuvą ir sveikinti šį seimą PLB valdybos ir visos išeivijos vardu.

Sąjūdžio dalyvių tarpe buvo įvairių žmonių: buvusių politinių kalinių ir pogrindžio veikėjų, ir komunistų, ir dvasiškių. Tuo metu visus mus vienijo vienas tikslas: Lietuvos išlaisvinimas. Nebuvo tada keliama klausimai, teiraujantis, iš kur esi, kokia tavo praeitis ir kokiai partijai priklausai. Grupelei išeivių, dalyvaujančių Sąjūdžio seime, neteko pergyventi jokių „mes ir jūs“ konfliktų. Visi kartu žygiavom į Sporto Rūmus ir vakare visi, dainuodami lietuviškas dainas, ėjome į Vilniaus Katedros aikštę, kuri buvo perpildyta tautiečiais.

Iš šalutinių gatvių mus stebėjo sovietų kariai, bet jie mums nie-

KLIŪTYS SANTYKIUOSE TARP IŠEIVIJOS IR LIETUVOS: BARJERAI, TARPEKLIAI AR PRARAJA?

Prof. dr. Vytauto Bieliausko paskaita, skaityta Detroito politinėje - visuomeninėje konferencijoje 1993 m. birželio 19 d.

ko nesakė, o mes juos ignoravome. Be abejo, mus iš užsienio atvykusius, „sąžiningai“ sekė ir stebėjo, bet tai jau buvo daroma daug subtiliau.

Jautėsi, lyg kad šioje disciplinuotoje sovietų mašinoje keletas mažų ratukų pradėjo sugesti. Bet tie mažučiai ratukai, iškrisdavo iš savo vietos, visą mašiną pradėjo stabdyti. Imperija pradėjo griūti ir tas griuvimas prasidėjo Lietuvoje 1988 m. Tik dabar, žiūrint į praeitį, mums tenka sutikti su Gorbačiovo pasakymu Landsbergiui, kad jis Lietuvai nepriklausomybės duoti negalys, nes jei tai padarytų, tai visa Sovietų Sąjunga sugriūtų. Jis tikrai buvo teisus.

Ir taip prasidėjo Lietuvos atgimimas su Sąjūdžiu 1988 m. vasarą, rudenį ir žiemą. Išeiviai, kas tik galėjo gauti vizą iš Maskvos, vyko į Lietuvą. Iš ten parveždavo vaizdajustes, kurias čia visi žiūrėdavo ir džiaugdavosi, nors bijojo tikėti, kad tada Lietuva tikrai pasiekė savo laisvės slenkstį.

Šioje laisvės kvapo euforijoje išeivija Sąjūdį suidentifikavo su tauta. Žinoma, kai kurie „užkietėję patrijotai“ išeivijoje mėgino kelti triukšmą, kad su

komunistais negalima kartu dirbti, net ir tada, kai jie kovojo už Lietuvos laisvę. Tokių „patrijotų“ galvojimu, geras komunistas buvo tik miręs komunistas. Bet jų triukšmas paskendo įvykių bangose. Bene didžiausias šios rūšies kritikas buvo K. Bobelis.

Sovietų imperija sugriuvo ir iš tų griuvėsių, kaip paukštis fenikas iš savo pelenų, prisikėlė nepriklausoma Lietuva. Dabar po penkerių metų Lietuvą jau yra savarankiška valstybė: ji jau ir savo sienas tvarko, ir savo vardu pasauliui kalba, ir nepriklausomai savo gyvenimą mėgina vesti.

Bet per tuos penkerius metus kažkas įvyko, ko mes nelaukėme, ir euforijos karštyje apie tai net negalvojome, nes turbūt nenorėjome tikrovei žiūrėti į akis. Dabar, kada į Lietuvą galima keliauti be Maskvos leidimo ir be ypatingų suvaržymų, norinčių keliauti skaičiai pradeda mažėti.

Jau girdisi pasisakymai: „ko ten važiuoti — jie mūsų nenori“, arba „ten žmonės tokie pikti, kad jų net matyti nesinori“. Šie pasisakymai pradeda vis aiškiau rodyti plyšius tarp Lietuvos ir išeivijos. Po visų džiaugsmų dabar

mes vėl grįžtame prie „mes ir jūs“ konfliktų.

Kaltės jausmas

„Errare humanum est“ — „klysti yra žmogiška“ — sakydavo senovės romėnai. Mes visi, būdami žmonės, darome klaidų. Klaidų pergyvenimui priklauso ir išvada, būtent kaltės jausmas. Bet kaltės jausmas yra pergyvenamas nevienodai. Kai kurie kaltės jausmą suriša su bausmės baime ir, norėdami šios baimės išvengti, stengiasi savo kaltės jausmą pridengti ir išstumti iš savo sąmonės. S. Freud šitokią kaltės jausmo malšinimo būdą vadina represija. Deja, pagal Freud represija esmėje nei kaltės jausmo nei su juo surištos baimės nepanaikina, bet tik pastumia į pasąmonę. Taip pasąmonėje represuotas kaltės jausmas tampa viena iš pagrindinių priežasčių neurozei, kuriai gydyti reikia psichoterapijos.

Be neurotiško kaltės jausmo galima pergyventi ir normalų kaltės jausmą, prisipažįstant padarius klaidą ir pasiryžtant savo elgseną pataisyti. Šios rūšies kaltės jausmas įgyja gana pozityvius bruožus ir tuo būdu jie gali pasitarnauti socialiniams santykiams sustiprinti.

Normalus kaltės jausmas nesiremia klaidos užmaskavimu ar jos paneigimu. Šiuo atveju už suklydimą yra aiškiai priimama atsakomybė. Su šia atsakomybe yra taip pat surištas gailesčio išreiškimas ir pasiryžimas savo elgseną ir galvojimą pakeisti.

Priedangų barjerai

Kaltės jausmo pergyvenimo proceso aprašymas tinka ne tik individams, bet jis gali būti pritaikytas ir žmonių grupėms, klasėms ir net tautoms. Lietuvių tauta beveik 50 metų buvo prispausta okupantų geležinėmis letenomis. Nekalta tauta buvo kaltinama ir žudoma. Nuo pat okupacijos pradžios okupantai — Stalino sėbrai — rado sau „bendradarbių“ tarp mūsų žmonių, kurie ar dėl savo komuni-

(nukelta į 4 psl.)

JAV LB politinės konferencijos simpoziumas „Išeivijos ideologinė pagalba šių dienų Lietuvos žmogui“. Kalba APPLE organizacijos pirm. Vaiva Vėbraitė-Gustienė. Už stalo sėdi iš k.: moderatorius Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos pirm. Paulius Mickus, Sigitas Miknaitis, dr. Kazys Ambrazaitis, kun. Antanas Saulaitis, SJ, Juozas Polikaitis. Kėstučio Miklo nuotr.

Karo pabaiga

Tuo metu vokiečiai smarkiai atakavo, norėdami prasiveržti ir užimti Paryžių, bet sąjungininkai atlaikė puolimus. Lapkričio 1 ir 2 naktį amerikiečių daliniai pradėjo pulti. Dieną ir naktį kaip kokia prasiveržusi lava kariuomenės masė ėjo pirmyn ir pirmyn. Žliaugė lietus, o kariuomenė vis puolė. Lapkričio 11 d. vokiečiai paprašė paliaubų. Tai buvo karo pabaiga.

Kariuomenės gretose tai buvo mažas džiaugsmas, nes vadai įsakė vis tolyn ir tolyn žygiuoti. Kariuomenė judėjo pirmyn, skverbėsi į Vokietiją, kuri jau buvo nugalėta. Stepo daliniai per Belgiją pasiekė Vokietiją. Daliniai kartais sustodavo, surengdavo kariavims kokias ekskursijas apžiūrėti istorinį Raino kraštą, bet jiems niekas dar grįžti neleido. Buvo ir kariuomenės manevrai, įvairūs pratimai. Tokia kariuomenės tvarka — nelaikyti jos be užsiėmimų. Tik 1919 metų pradžioje pradėjo atitraukti dalinius ir grąžinti į Ameriką. Stepo dalinys tik 1919 metų balandžio 8-9 dienomis pasirodė į laivą „Leviathan“ ir išplaukė per Atlantą į New Yorką.

New Yorką pasiekė balandžio 25 d. Čia didieji pergalės paradaai jau buvo praėję. Kai grįžo jų laivas į uostą, tikriausiai koks kariš-

kas orkestras grojo maršus. Bet tai nebuvo naujiena. Tokie laivai grįždavo dažnai, kariai buvo vežami į kariuomenės ir parengiamos tolimesnei kelionei. Gegužės 6 d. per Kanadą pulkas išvyko į Chicagą.

Į Chicagą atvyko gegužės 8 d. Tai buvo didelio džiaugsmo šventė ir didelis paradas. Į miestą grįžo 149-sasis lauko artilerijos pulkas ir 167-sasis pestininkų pulkas. Iš čia abu pulkai išvyko į karą, kariavo svetimos žemės ne dėl grobio, bet išlaisvinimo iš vergijos vardan. Pulkai grįžo su nedideliais nuostoliais, pelnydami didelį garbę ir šlovę savo kariuomenei ir savo miestui.

Po triukšmingų paradų pulkas

grįžo į savo kariuomenes. Dabar prasidėjo pati svarbiausia dalis — atleidimas iš kariuomenės. Kiekvienam išmokėjo algą, sutvarkė jo atleidimo iš kariuomenės dokumentus ir padėjo už tarnybą Tėvynės ir žmonių labui.

Ir koks buvo namiškių džiaugsmas, kad Stepas grįžo į Bridgeportą, į tuos namus, kur pakabinta iškaba „Lietuviški valgiai“. Labiausiai džiaugėsi motina, kuri visą laiką sielojosi dėl jo likimo. Džiaugėsi ir Stepo sesutės Kastutė, Lora ir broliai Boleslovas, Stasys, ir patėvis Kazys Degutis.

Senoji Chicaga

Namai buvo tie patys. Ne

Karo metu Prancūzijoje. Kairėje telefonistas Darius, dešinėje jo viršininkas.

daug kas keitėsi karo metu, nes nebuvo laiko apie tai galvoti. Tai buvo metai prieš pat naujus išradimus, prieš naują gyvenimo stilių. Virtuvėse dar buvo sunkios metalinės krosnys, kūrenamos anglimi. Namai turėjo centrinį šildymą, buvo kūrenama irgi anglimi. Sen ten jau turėjo modernią šviesą — elektrą. Jų valgyklos baldai buvo paprasti ir nusitrynę, bet staltiesės buvo baltos ir jaučios, nes tén dirbo bent trys moterys. Pačioje virtuvėje gamino geras valgius, tai ir klijentų netrūko. Ir tie visi džiaugėsi, sveikino grįžusį Stepą iš didžiųjų karų, iš didžiųjų vargų ir negandų.

Gatvėse važiuo daug vežimų, kuriuos traukė arkliai. Arkliais išveždavo prekes, maistą, įvairius reikmenis. Bet buvo ir automobilių, kurie buvo panašūs į juodas dėzes su dideliais ratais, o ratai turėjo medinius stipinuos. Jau ir telefonai buvo įstaigose, smuklėse, užieigose ir vienu bei kitur privačiuose namuose. Gatvėmės važinėjo tramvajai, sukeldami didelį triukšmą, žvangėdami geležimi.

Gatvių apšvietimas dar buvo dujinis, bet jau daug kur vietą užleido elektrai.

(Bus daugiau)

DARIUS IR GIRĖNAS

JŲ SKRYDŽIO
60 METŲ
SUKAKTĮ
PRISIMENANT

PAULIUS JURKUS

6

Ši Amerikos karių grupė dar nebuvo buvus fronto. Prancūzų ir anglų daliniai buvo pavargę. Jau ir Amerikos kariuomenės kiti daliniai buvo gavę ugnies krikštą.

Fronto linijoje nuolat šaudė artilerija. Vieni sviediniai lekia toli į užfrontę, apšaudo tiekimo kelius, kiti krinta apkasų rajone. Šaudė šautuvai, kalena ir kulkošvaizdžiai. Niekas nežino, iš kur atleiks kulka ar koks paklydęs artilerijos sviedinys ir atneš mirtį.

Telefonininkai turi įrengti telefonus, nuo pirmųjų fronto linijų nutiesti laidus gilyn į pafrontę, kur komanduoja dalinio vadai. Telefono laidai buvo atviri, lengvai pažeidžiami artilerijos sviedinio skeveldrų. Laidus nuolat reikėjo tikrinti, pakeisti, nutiesti naujus.

Stepas Darius savo užrašuose ir laiškuose namiškiams dažnai

mini, kad jis šiandien vos išvengė mirties. Bet kartą ir jį „pagavo“ artilerijos sviedinio skeveldra.

Sužeidžia artilerijos sviedinys

Tai buvo 1918 m. rugpjūčio 1 d. Reikėjo įrengti centrinę ir nutiesti naują liniją. 10 v. vakaro sprogo trys vokiečių artilerijos sviediniai, ir skeveldra jį sužeidė į dešinį šoną. Stepas nekrito vietoje, dar pats nuėjo giliau į užfrontę, kur jį paėmė sanitarinis automobilis ir nuvežė į lauko ligoninę. Ten jam buvo padaryta operacija, išimta artilerijos sviedinio skeveldra. Vėliau buvo persiūstas giliau į užfrontės ligoninę. Jo žaizda sunkiai gijo. Ligoninėje išbuvo per porą mėnesių. Tų metų spalio 18 d. jis vėl buvo fronto pirmose linijose ir vėl tiesė telefono laidus.

KLIŪTYS SANTYKIUOSE TARP IŠEIVIJOS IR LIETUVOS: BARJERAI, TARPEKLIAI AR PRARAJA?

(atkelta iš 3 psl.)

stinės ideologijos, ar gal dėl asmeninės naudos padėjo okupantams vykdyti jų genocidinius darbus. Dauguma šių lietuvių prisijungė prie komunistų partijos, kuri tapo okupantų darbo vykdymo dešiniąja ranka. Ši partija tapo privilegijuota Lietuvos "elitu", kuriam atitekdavo visi geresni darbai, kuris turėjo geresnes gyvenimo sąlygas ir kuriam buvo taikomos išimties net teisinių atžvilgiu.

LKP Lietuvą valdė pagal Maskvos direktyvas, sutikdama su okupacijos statusu quo ir net nemėgindama judinti nepriklausomybės klausimo, nes tai būtų buvęs sovietų sistemai lojalumo laužymas.

Atėjo 1990 m., kai Lietuvoje pradėjo pūsti kiti vėjai. Laisvės bangų ir Maskvos sąmyšio paskatinti LKP vadai padarė du labai gudrius sprendimus LKP tolimesnės egzistencijos atžvilgiu. Pirmiausia, partija oficialiai atsiskyrė nuo Maskvos kominterno, pasiskelbdama tautine komunistine partija, o po to pakeitė savo vardą į LDDP.

Nors vardas buvo pakeistas, bet tai buvo "daugiau vardo ir terminologijos, o ne esmės pakeitimas". Partija "persikrikštyjo" ir tuo pat metu paskelbė, kad šiandieninės partijos nariai neturi nieko bendro su padarytais nusikaltimais Lietuvos žmonėms... Lietuvoje" (Nėlinio Partijos suvažiavimo dokumentas, LDDP Tarybos Sekretorijato leidinys, 1991 psl. 6).

Taip dalykas buvo išspręstas be jokių atsiprašymų, be jokio gailesčio pareiškimo. Atseit LDDP neturi jokios kaltės dėl savo pirmtakinės padarytų žalų

tautai ir valstybei, nes dabartinių jos narių dauguma dar buvo per jauni asmeniškai dalyvauti stalinistinių laikų žiaurumuose. Žinoma, tai kad LDDP perėmė visą LKP turtą, jos organizaciją ir aparatą, tur būt, yra priimama kaip atsitiktinumas.

Buvo taip pat tik "atsitiktinumas", kad daugelis LDDP narių savo pirmtakų dėka gavo nomenklatūros privilegijas, kurių jie net ir dabar nėra praradę. Reiškia, reikia tik gyventi ir džiaugtis, o apie kaltės jausmą niekas nekalba.

Pamažu dabar pasigirsta pareiškimai, kad "komunistai irgi buvo Lietuvos patrijotai ir kad jie Lietuvai yra daug gero padarę". Retkarčiais jau galima išgirsti kai kuriuos su tam tikru pasididžiavimu kalbant apie savo "tarybinę" praeitį. Jei šis procesas eis ta pat linkme, tai gal kai kurie LDDP nariai ir pareigūnai greit savo buvusius politinių - partinių mokslų baigimo diplomus kabins ant sienų ir gal prie visų Lietuvos herojų prijungs Sniečkų ir Griškevičių...

Deja, šitoks kaltės užmaskavimas niekuomet negali duoti teisingų išvadų, nes tai yra grupinės neurozės apraiška. Šios neurozės įtakoje jau kuris laikas yra statomi gynybos barjerai, kurių tikslas yra apsisaugoti nuo per daug artimo kritikų priejimo.

Kyla klausimas, kaip galėtų LDDP išbristi iš savo grupinės neurozės ir savo nekalto iliuzijų nusikratyti? Atrodo, kad šiai partijai, kuri yra gavusi absoliutų balsuotojų mandatą ir seimo ir prezidento rinkimuose, nereiktų daugiau savo tvirtumų abejoti. Ji turėtų aiškiai pasmerkti

savo pirmtakų LKP, savo ir jos vardu išreikšti gailesčio jausmą dėl padarytų klaidų. Ji turėtų atsisakyti bet kokių tolimesnių ryšių su komunizmu, pakeisdama iš esmės savo įstatus ir pareiškdamą besąlyginį lojalumą Lietuvos valstybei.

Mano manymu, LDDP net savo vardą turėtų pakeisti, išmesdama žodį "demokratinė" iš savo titulo ir vadintis LDP (Lietuvos Darbo Partija). Tas bereikalingas "demokratijos" pabrėžimas yra tarybinio žargonu likutis, kuris buvo naudojamas seniau, o gal net ir dabar komunistų valdomuose kraštuose pabrėžiant demokratiją, kurios ten nebuvo, kaip pav.: Demokratinė Vokietija (Rytų Vokietija), Demokratinė Kubos Respublika, Demokratinė Kinų Liaudies Respublika ir t. t.

Jei dabar Lietuvoje yra demokratija, tai gal partijai, savo istoriją perėmusiai iš komunizmo, jau nereiktų savo "demokratiškumą" pabrėžti. LDDP, arba mano siūloma LDP, turi persiformuoti, ir, pareiškusi gailesčio jausmą dėl savo praeities, eiti su pozityviu žvilgsniu į nepriklausomą ateitį.

Tai būtų esminis sprendimas, kurio pasekoje būtų galima prašyti tautos atleidimo. Ir atleidimą tauta turėtų duoti, nes tai reikštų šios grupės žmonių atsišalinimą, lyg Sauliui tampant Pauliumi. Tada Lietuvos Seimas ir Vyriausybė galėtų gauti mūsų visų besąlyginį pripažinimą. Tai turėtų baigti tarpusavio įtarinėjimus, kaltinimus ir niekinimus.

Dabartinis Lietuvos Seimas ir Prezidentas turi turėti galimybę atiduoti visas savo jėgas Lietuvos

Lenkija ir Vatikanas liepos 28 d. pasirašė susitarimą, kuris garantuos Bažnyčios atskirumą nuo valstybės. 13 metų trukusio paruošti šį susitarimą. Pagal jį bus sulaukios Bažnyčios ir civilinės vedybos, reguliuojami Bažnyčios finansai ir religijos pamokos valstybinėse mokyklose bus lankomos savanoriškai. Lenkijos parlamentas, kuris bus išrinktas rugsėjo 19 d., turės šį susitarimą patvirtinti.

Rusijos parlamentas liepos 28 d. panaikino Centrinio banko sprendimą per dvi savaites išimti iš apyvartos seno pavyzdžio rublius. Pagal parlamento sprendimą, paroduotuvės turės vėl pradėti priimti rublius, atspausdintus iki 1993 m. Tie banknotai bus palaipsniui pakeičiami naujais Centrinio Banko banknotais.

Milane, Italijoje, liepos 27 d. sprogo bomba, palikta automobilyje, užmušdama penkis žmones. Po keturių valandų bombos sprogo Romos senamiesčio širdyje, su-

žeidamos 24 žmones ir smarkiai sugriaudamos bažnyčia, kuriai vadovauja Popiežius kaip Romos vyskupas.

Lenkija ir Rusija liepos 28 d. paskelbė susitarimą, pagal kurį bus statomas 2,480 mylių ilgio dujotie-

Aplink pasaulį

kis, kuris sujungs dvi šalis ir ties gamtines dujas į Vokietiją. Susitarimas bus pasirašytas trijų savaitų bėgyje. \$10 milijonų vertės projektas sujungs šiaurinę Rusiją su Frankfurtu prie Oderio, Vokietija, per Baltarusiją ir Lenkiją.

Belgijos karalius Baudouin

mirė liepos 31 d. savo atostogų Ispanijoje metu. Jis bus palaidotas rugpjūčio 7 d. Šv. Mikalojaus Katedroje, Briuselyje. Princas Albert, 59 metų amžiaus, paskelbtas karaliumi rugpjūčio 1 d. Jis turi 33 metų sūnų Philippe.

Rusijos Kaukazo kalnuose nužudytas karinis gubernatorius ir karinis vadas, kurie buvo paskirti Rusijos Prezidento Šiaurinei Osetijai ir Ingušetijai. Asmens sargybinių taip pat buvo nušautas, kiti trys - sužeisti.

Didžioji Britanija rugpjūčio 2 d. pagaliau ratifikavo Maastricht Europos vienybės susitarimą, užbaigdama 15 mėnesių kovą, kuri grėsė nuversti Ministrą Pirmininką John Major ir jo vyriausybę.

Egipte, Alexandria, JAV Valsybės Sekretorius Warren Christopher rugpjūčio 2 d. susitiko su Egipto Prezidentu Hosni Mubarak ir pareiškė, kad jau ateina "sprendimų laikas" Vidurio Rytų taikos klausimu.

NUOŠIRDUS IR TIKRAS MALDOS ŽMOGUS

(atkelta iš 1 psl.)

turimė su džiaugsmu jį skelbti".

Arkivyskupas Bačkis, išsakydamas Šv. Tėvo pageidavimus, atskleidžia dar vieną Popiežiaus asmenybės savybę - kuklumą. "Šv. Tėvas nenori jokios prabangos. Manau, kad finansinis klausimas pernelyg išpučiamas, nors sunkumų yra. Man liūdna, kad žmonės akcentuoja materialinius nepritek-

atstatymui ir visų lietuvių suvienijimui. Romėnų posakis: "klysti yra žmogiška" turi ir antrąją pusę: "atleisti yra dieviška". Kitiems atleidžiant ir sau padedama, nes tuo būdu išjungiamo neapykantos sukelta įtampa ir pažabota energija gali būti panaudota kitų ir savo gerovei.

(Bus daugiau)

lius. Šv. Tėvas pas mus ateina su dvasine misija, o jai galima atlikti ir rūmuose, ir lūšneje".

Arkivyskupas Bačkis, užbaigdamas savo interviu, pabrėžia ir dvasinio pasiruošimo būtinybę: "Dvasinis pasiruošimas tai nėra propagandos reikalas. Tai mūsų dvasinis nusiteikimas sutikti Šv. Tėvą, kuris pas mus ateina kaip žmogus ir kaip tautų teisų bei laisvės gynėjas, meilės gynėjas. Jis tikrai daug gali duoti mūsų dvasiai, tik reikia atvira širdimi jį pasitikti".

Dažnai praėjusių metų Popiežiaus sveikinimai Šv. Kalėdų ar Šv. Velykų progomis lietuvių kalba Vatikano radijo bangomis pasiekdavo Lietuvą. Sunku būdavo girdėti, nes saugumiečiai uoliai dirbo, trukdydami Vatikano radijo trans-

liaciją. Tačiau Popiežiaus žodžiai būdavo išgirsti. Meilė ir pasididžiavimas savo tėvyne - Lietuva, užpildydavo ištroškusias širdis. Daugeliui lietuvių tie keli Popiežiaus sakiniai, pasakyti lietuvių kalba, tapdavo vilties žiburiais: Lietuva - Marijos žemė gyva ir ji bus laisva, nes Šv. Tėvo lūpomis lietuviškai sklinda laiminantis žodis.

A. J.

— 12 tūkst. tonų rugių iš Hamburgo į Klaipėdą atgabeno Šiaurės jūrų laivinkystės motorlaivis. Tai Europos Bendrijos dovana Lietuvai. Panašią pagalbą siuntė — apie 12,000 tonų grūdų iš Vokietijos atveš Lietuvos jūrų laivinkystės motorlaivis "Kapitonas Meščerjakovas".

Pigios Kelionės į Baltijos Kraštus

TAUPLYK LAIKĄ ... Su vieninteliu tiesioginiu skrydžiu nuo New Yorko Kennedy Airport iki Rigos Latvijoje. American Trans Air yra greičiausias keltas į Baltijos kraštus.

TAUPLYK PINIGUS ... Palygink ir tauptyk su American Trans Air. Todėl kad Jūs nusipelnėt gerą patarnavimą, ir pigiausią kainą!

TAUPLYK NEPATOGUMUS ... Su American Trans Air patarnavimais į Baltijos kraštus nėra jokio rūpesčio ar suspėsit į sekantį lėktuvą nes čia yra tiesioginis skrydis. NĖRA persėdimų. NĖRA laiko gaišimo. NĖRA bėdų!

Riga, Latvija	Skrydžio kaina
Birželio 1 iki rugsėjo 30	US \$480
Spalio 1 iki spalio 31	US \$405
Lapkričio 1 iki gruodžio 31	US \$310

Išvykstame kiekvieną trečiadienį ir šeštadienį

Ar Jūs skrendat darbo reikalais, ar pasimatyti su artimaisiais. Jūs norit ten nukeliauti ko greičiau. Nenorit persėsti, ar išleisti daug pinigų. American Trans Air's Tiesioginė Kelionė iš New Yorko iki Baltijos kraštų yra patogi, pigi ir paprasta. Argi ne taip Jūs visada ir norėtum keliauti? Paskambinkit American Trans Air arba savo Kelionių Agentui šiandien!

AMERICAN TRANS AIR

Užukrinti keliones skambinkite 1-800-382-5892
arba savo kelionių agentui.

Kelionė į viengpusę perkant ten ir atgal. Bilietus reikia įsigyti mažiausiai 21 dieną prieš išskrendant. Lėktuvai kursuoja tik savaitės dienomis, ne savaitgaliais. \$16 išvykimo mokestis. Mūlto ir imigracijos mokesčiai į kainą neįskaityti. Taip pat, bilietą perkant, reikia sumokėti \$10 apsaugai, \$3 patarnavimams, ir \$1.45 agentui.

ŽEMAIČIŲ KULTŪROS KONFERENCIJA VARNIUOSE

Praeitą savaitgalį Lietuvoje suorganizuotas dar vienas sąjūdis — Žemaičių Kultūros Draugija. Jos steigiamoji konferencija įvyko liepos 30 — rugpjūčio 1 dienomis Varniuose.

Kodėl kilo toks sąjūdis?

Nuo praeito amžiaus pradžios visam Lietuvos kultūriniam gyvenimui vadovavo žemaičiai rašytojai, vyskupai, asmenys, baigę Vilniaus universitetą. Lietuvos viešasis to meto gyvenimas buvo organizuojamas lenkiškai, propaguojama lenkų kultūra ir kalba. Žemaičiuose buvo kitaip, ten ir bajorijos dauguma kalbėjo lietuviškai, rūpinosi žemaičių kultūrine veikla. Iš Žemaičių kilo Simonas Daukantas, vyskupas Motiejus Valančius, kurie padėjo pagrindus lietuvių tautiniam atgimimui, atvedė iki Basanavičiaus „Aušros“.

Su Valančiumi baigėsi žemaičių rašytojų karta, toliau jau vadovavo suvalkiečiai, bet žemaičių sukurtas kultūrinis sluoksnis ir buvo tam pagrindas, ant kurio augo naujoji lietuviška Lietuva. Jau prieš I-mąjį pasaulinį karą prof. Juozas Garbačiauskas rašė, kad Lietuvos pagrindas yra žemaičiai.

Žemaičių kultūrinis gyvenimas buvo visada gyvas. Nepriklausomos Lietuvos laikais niekas nekrepė dėmesio į etnografinius vienetus, tačiau žemaičiai buvo nepatenkinti, kad daug suvalkiečių atvyksta dirbti į žemaitiją. Kai mirė Telšių vyskupas Justinas Staugaitis, kuris buvo geras administratorius, viešai per laidotuves buvo pasakyta maždaug tokia mintis: mes tikime, kad tai paskutinis vyskupas nežemaitis senojo Žemaičių vyskupijoje.

Visą laiką vis buvo primenama, kad dera išlaikyti tarmes, savo etnografinius vienetus. Visą laiką žemaičiai turėjo savo specifines draugijas, universitetuose, šiaip gyvenime ir išeivijoje.

Tad aktyvistai žemaičiai žengė dar vieną žingsnį — įkūrė Žemaičių Kultūros Draugiją.

Kodėl pasirinkti Varniai?

Vytautas Didysis čia įkurdino Žemaičių vyskupą, Varniai tapo vyskupijos centru. Miestelyje visą laiką buvo judrus kultūrinis gyvenimas. Čia buvo kunigų se-

minarija. Gi vysk. Valančiaus laikais planuota čia įkurti plataus masto centrą su sava spaustuve, savu lietuvišku laikraščiu. 1863 metų sukilimas planus sugriovė. Carinė Gudijos valdžia vyskupą perkėlė į Kauną, taip Varniai liko gilios provincijos miestu.

Pasirinkę konferencijai Varnius, organizatoriai sujungia žemaičių naują judėjimą su praeitimi.

Konferencijos programa

Organizaciniai konferencijai buvo skirtos trys dienos.

Liepos 30 d., penktadienį, 2 val. įvyko akademijos ir žemaičių kultūros tarybos steigiamoji sesija. Įžanginę paskaitą skaitė Antanas Kulakauskas — Varnių akademijos idėja XIX amžiuje.

Toliau buvo suredaguoti nuostatai, kuriuos konferencija priėmė, išrinkta taryba, paskirti koordinatoriai.

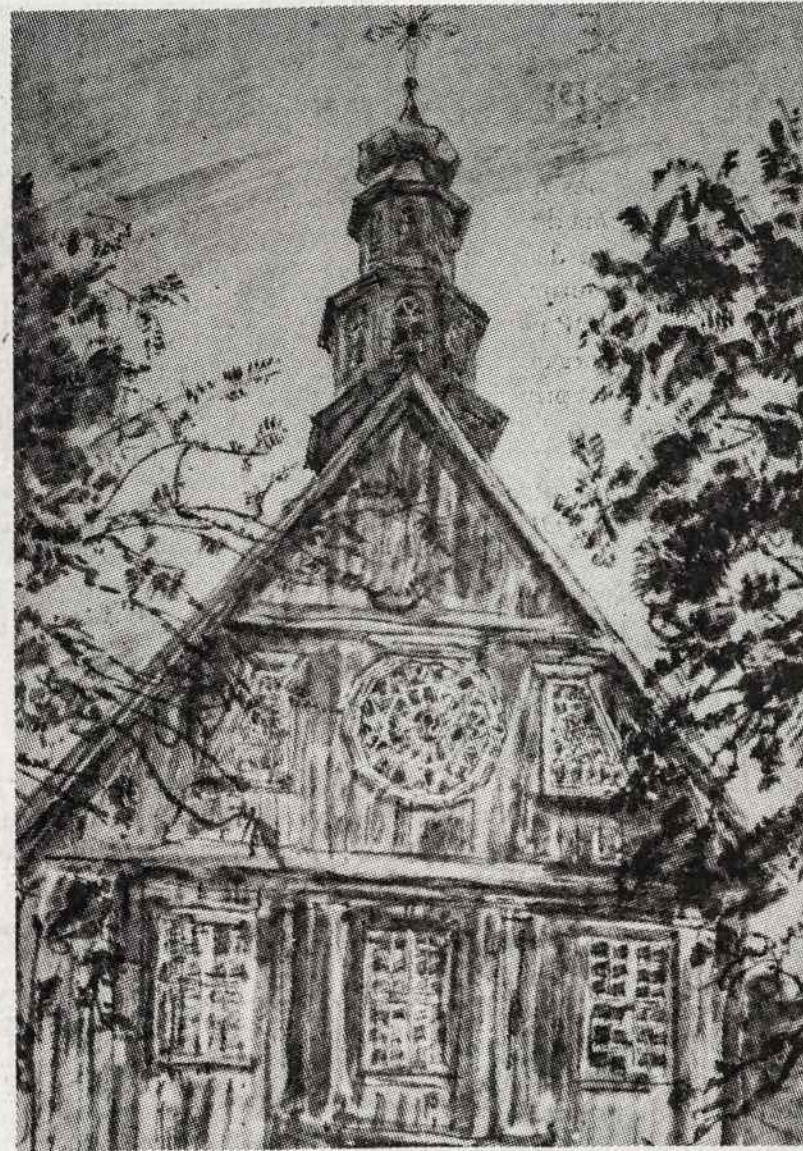
Šioje konferencijoje dalyvavo: Kultūros ir švietimo ministerio pavaduotojas V. Balčiūnas, Vakarų Lietuvos ir Prūsijos tyrimo centro atstovas A. Nikžentalis, Vilniaus Universiteto, Vilniaus Dailės akademijos atstovai, Žemaičių kultūros draugijos atstovas S. Kasperavičius, Žemaitijos rajonų kultūros skyrių vedėjai ir pavaduotojai.

Liepos 31 d., šeštadienis. Visa diena skirta Simono Daukanto 200 metų gimimo sukakčiai paminėti. Paskaityta 13 referatų: Viktorija Daujonytė — Žiūrėjimas į Simoną Daukantą nuo dviejų šimtmečių slenksčio; Elmantas Meilus — S. Daukanto giminė Kalviuose ir Lenkimuose; Algis Baliulis — Lenkimų bažnyčia; Juozas Pabrėžė — Daukanto giminės kalba šian-

dien; Roma Boničkutė — S. Daukanto rašto kalbos ištakos; Giedrius Subačius — S. Daukanto požiūris į bendrinę kalbą; Saulius Pivoras — „Vargo pelė“ — Nacionalinės Lietuvių istoriografijos pradininkas; Antanas Kulakauskas — Slavofilų istorija ir S. Daukantas; Egidijus Aleksandravičius — S. Daukantas istorinėje literatūroje; Juozas Girdzijauskas — S. Daukanto „Pasakos būdas“; Vytautas Berenis — S. Daukanto ir J. Jorosevičiaus istorinės Lietuvos samprata; Zigmantas Kiaupa — Žemaitijos privilegijų rinkinys S. Daukanto palikime; Vlada Vengrienė — S. Daukantas ir Varniai.

Rugpjūčio 1 d., sekmadienis, 2 val. popiet. Varnių kultūros namuose vyko Žemaičių Kultūros Draugijos suvažiavimas. Kiti konferencijos dalyviai lankė istorines žemaičių vietas, gi Varnių Kultūros namuose vyko dail. A. Každailio paroda, kur buvo išstatytos Daukanto „Būdo“ iliustracijos.

Ši Žemaičių Akademijos Kultūros Draugija tikrai pagyvens žemaičių veiklą, ją labiau įprasmins, tuo pačiu suteiks daugiau stiprybės visai Lietuvai!

Senųjų Varnių medinė bažnyčia. Dail. M. Dobužinskio piešinys, 1933 m.

CHICAGOJE PAMINĖTAS DARIAUS IR GIRĖNO SKRYDIS

Liepos 17-18 dienomis buvo prisimintas Stepono Dariaus ir Stasio Girėno skrydis į Lietuvą prieš 60 metų. Ta proga įvyko eilė renginių skirtingose miesto dalyse, ypatingai ten, kur šie drąsieji vyrai darbuos ar jie dabar yra įamžinti.

Pirmosios dienos popietėje Midway aerouoste šių lakūnų garbei buvo atidengta paminklinė lenta. Čia, o taip pat ir kitose

vietose, programai vadovavo minėjimui rengti komiteto pirm. V. Ramonis. Jis pristatė eilę kalbėtojų, kurių tarpe buvo miesto, Illinois valstijos, aviacijos pareigūnai, o taip pat ir lietuviai — Lietuvos gen. konsulas Chicagoje V. Kleiza, Girėno pusbrolis A. Atutis, „Lituanicos“ lėktuvo krikštaviu vadinamas A. Vaivida, S. Balzekas, Vilniaus miesto meras V. Jasulaitis, Vilniaus tarybos pirm.; V. Šapalas ir kt.

Jie visi iškėlė Dariaus ir Girėno herojišką žygį. Po kalbų buvo atidengta paminklinė lenta, kurią dar nesusipėta pritvirtinti prie sienos. Lentoje įrašytas toks tekstas: Commemorating the first USA — Lithuania transatlantic flight by Capt. Steponas Darius & Lt. Stasys Girėnas July 15-17, 1933. Chicago - New York - Kaunas. Dedicated on the 60th anniversary July 17, 1993. Midway Airport Richard M. Daley — Mayor.

Iš čia kai kurie pajudėjo į kitą aerouosto pusę — angaran, kur Darius ir Girėnas rengė savo lėktuvą žygiui į Lietuvą. Dabar

ši angara nuomuoja lietuvis John Daraška, kuris buvo šio minėjimo rengimo komiteto vicepirmininkas. Šis Chicagoje gimęs mūsų tautietis šiemet pirmą kartą viešėjo Lietuvoje ir žada prisidėti prie Lietuvos aviacijos patobulinimo.

Šeštadienio pavakarėje Balzeko Lietuvių kultūros muziejaus dailės galerijoje buvo parodos (jos tema — „Stepono Dariaus archyvas ir pirmas lietuvių transatlantinis skrydis“) atidarymas ir istorinio Dariaus ir Girėno filmo demonstravimas tame pačiame muziejuje. Čia vėl netrūko kalbų, kurias pasakė beveik tie patys žmonės, kartodami beveik tas pačias mintis.

Sekmadienio minėjimas buvo pradėtas kukliu paradu nuo Marijos aukšt. mokyklos iki didvyrių paminklo, kurį laiką dar pažingsniuojant 67-ja gatve. Tada sustota prie pačio Dariaus - Girėno paminklo, kur A. Braziui vadovaujant, sugiedoti himnai vėl pradėtos nuobodžios kalbos, kurios, spirginant karštai saulei, buvo sunkiai pakeliamos.

Vieną iš įdomesnių kalbų pasakė Antanas Vaivada, vienas iš nedaugelio gyvų Dariaus-Girėno žygio į Lietuvą rengėjų bei rėmėjų. Taip pat pažymėtina ir Vilniaus mero V. Jasulaičio kalba, kurioje jis pasakė gerą naujieną, kad du Chicagoje metus laiko praleidę tautiečiai iš Lietuvos — Jonas Juknius ir Edvardas Šlušnis, jų nupirktu mažu lėktuvėliu išskrido kelionėn į Lietuvą. Taip pat šį tą naujo pasakė ir lietuvių įsteigtos Marijos aukšt. mokyklos atstovė, kazimieriečių vienuolijos narė, kuri paminėjo, jog ilgą laiką gyveno seniausios Chicago lietuvių kolonijos Bridgeport „Lituanicos“ vardo gatvėje.

Ir, kaip jau įprasta, vakare buvo susirinkta puotai. Jeigu kitose minėjimo vietose publikos buvo labai nedaug (nuo 150-400), tai čia tautiečių netrūko, tik, žinoma, nedidelė salė neleido visiems iškusiems sutilpti. Tačiau ir čia mūsų tautiečiai, kurie tikėjosi tuoj pat pasivaikinti, turėjo prieš tai išklausti tuos pačius kalbėtojus. Na, žinoma, netrūko ir padėkų vienas kitam, pamirštant lietuvišką spaudą bei radijo programas, be kurių talcos publikos būtų buvę dar mažiau.

Ed. Šulaitis

— Lietuvių Kunigų Vienybė organizuoja ekskursiją į Lietuvą, kai ten lankysis popiežius Jonas Paulius II. Maldininkai nuveš Fatimos Marijos statulą, kurią apkarūnuos Šv. Tėvas ir kryžių, kuris bus paliktas Kryžių kalne. Išeituvų pamaldos, koncelebruotos mišios su vysk. Paulium Baltakiu ir religinėmis apeigomis vyks Šv. Andriejaus lietuvių parapijos bažnyčioje rugpjūčio 10 d., antradienį, 11 val. ryto. Į liturgines apeigas ir po to vyksiančias vaišes kviečiami visi lietuviai kunigai ir tikintieji.

Tomas Pukštys, iš Chicagos, IL, per tarptautines sporto varžybas Kopenhagoje numetė ietį 84 m 74 cm ir tapo nugalėtoju.

— Architektą Edmūdą Arba-Arbačiauską liepos 12 d. priėmė Lietuvos prezidentas Algirdas Brazauskas. Architektas, gyvenęs Santa Monica, CA, yra sukūręs įspūdingą Lietuvos ambasados Brazilijos sostinėje Brazilijoje pastato projektą, už kurį pelnė pirmąją vietą. Svečias supažindino Prezidentą su seniai puoselėjama laisvės aukuro projekto idėja.

— Lietuvos Vyčių organizacijos metinis seimas šiemet įvyks rugpjūčio 12-15 dienomis Worcester, MA.

— St. Petersburg, FL, liepos 18 d. buvo paminėta Dariaus ir Girėno tragiško skrydžio per Atlantą 60-ties metų sukaktis. Pamaldos vyko Šv. Vardo bažnyčioje. Po sekmadieninių pietų lietuvių klube oficialaus minėjimo programą pradėjo Antanas Kovera JAV ir Lietuvos himnais. Pirm. A. Gudonis pakvietė Lietuvos aviacijos kapitoną Kazimierą Urbšaitį paskaitai. Po paskaitos Stasys Vaškys paskaitė eilėraščių pygnę apie drąsiusius lakūnus.

— Lietuvoje kasmet išleidžiamas „Poezijos pavasaris“. Knygoje spausdinama naujausia Lietuvos ir išeivijos poetų kūryba. Šių metų leidinį redagavo Eugenijus Ališanka, sutelkdamas 80 autorių. Išeivijai atstovauja devyni: Leonardas Andriekus, Kazys Bradūnas, Birutė Pūkelėvičiūtė, Tomas Venclova, Lidija Šimkutė, Julija Švabaitė, Jonas Zdanys, Vytautas Kavolis ir Bronys Raila. Knyga turi 238 puslapius, meniškai iliustruota. Išspausdinta 3000 egz.

— Dr. Jonas Genys, ALTo atstovas Washington, DC, vėl išvyko trims savaitėms į Kauną. Būdamas Lietuvoje, jis taip pat atstovaus Amerikos Lietuvių Tarybai.

— Š. A. Pabaltiečių lauko teniso 1993 m. pirmenybės įvyks rugpjūčio 14-15 dienomis Kimball High School, Crooks Rd., tarp 13 Mile Rd. ir 14 Mile Rd., Royal Oak, MI. Varžybas vykdys ŠALFAS-gos lauko teniso komitetas, kurio vadovas yra dr. Algis Baranauskas.

— Nauji „Darbininko“ skaitytojai: Birutė Blazevičius, Milford, DE; Kristina Shaloviejus, Worcester, MA; Monstvilas - Noškin, New York, NY; Aldona Dauciusas, Denville, NJ. Sveikiname naujus skaitytojus. Primename, kad „Darbininko“ metinė prenumerata tik 30 dol.

MOKYTOJAI TOBULINASI

Pakartotinai primenama, kad JAV LB Švietimo tarybos rengiama Mokytojų, tėvų ir jaunimo studijų savaitė vyks rugpjūčio 15-22 dienomis Dainavos stovykloje, Michigan valstijoje. Mokestis: asmeniui — \$110, antram šeimos nariui \$80, vaikams iki 4 m. — nemokamai, nuo 4 iki 12 m. — \$50, nuo 13 iki 18 m. — \$80. registraciją tvarko Vida Brazaitytė, 9201 S. Moody Ave., Oak Lawn, IL 60453. Tel. 708-598-8331.

Studijų savaitę vadovaus Angelė Bailey, Marytė Newsom ir dr. Edmundas Misevičius. Kapelionu bus kun. Juozas Vaišnys, SJ. Bronius Krokys ir Vytautas Jonaitis praves pamokas lietuviškai besimokantiems.

Pateikiame paskaitininkų sąrašą:

1. Apolinaras Bagdonas — „100 metų nuo Vinco Mykolaičio-Putino mirties“.
2. Rima Binder — „Gamtos mokslų sujungimas į visumą“.
3. Nijolė Gierštikiene — „Meno istorija“.
4. Vilija Idzelytė — „Vilniaus vaško muziejus“.
5. Dr. Jolita Kavaliūnaitė — „Vytautės Žilinskaitės kūryba“.
6. Vacys Kavaliūnas — „Tarp žemės ir dangaus (100 metų nuo Putino mirties)“.
7. Bronius Krokys — „Aplančius Šalčininkų ir Gudijos mokymai“.
8. Rūta Mikulionienė — „Stočių sistema“.
9. Aldona Milmantienė — „Religijos dėstymas liuanistinėse mokyklose“.
10. Danguolė Varnienė — „Mokinių vertybės motyvacija (pasirodymai, programėlių paruošimas)“.

Kun. J. Vaišnys, SJ, kasdien praves lietuvių kalbos kultūros

pamokas. Kiekvieną dieną vyks apskrito stalo diskusijos opiais lietuviško švietimo reikalais.

Skatiname visus mokytojus atvežti vaizdajuosčių ir nuotraukų iš jų mokyklų gyvenimo, taip pat pratimų, mokymo priemonių bei kitų metodikos pavyzdžių, kuriais pasinaudotų ir kiti mokytojai. Tik glaudžiai tarpusavy bendradarbiaudami, užpildysime spragas liuanistinėse mokyklose.

JAV LB Švietimo Taryba

NESAUGU IR WASHINGTON

Naktį iš pirmos į antrą rugpjūčio mėnesio dieną, į Lietuvos ambasados Washington sodo įsibrovė asmuo, kurį policija įtarė padarius nusikaltimą. Slaptoji tarnyba, kurios užduotis saugoti užsienio misijas, paprašė leidimo įeiti į ambasados kiemą ir patikrinti sodą bei pačius rūmus. Tam tikslui slaptoji tarnyba vartojo specialius šunis. Ambasadoriui, per nesusipratimą išėjus į sodą, į kojų smarkiai

įkando policijos šuo. St. Lozoraitis buvo tuoj pat nuvežtas į ligoninę, kur jam buvo užsiūtos žaizdos. Gydytojai, norėdami išvengti užkrėtimo, patarė ambasadoriui bent savaitę gulėti lovoje.

Ryšium su šiuo įvykiu ambasadoriui patefonavo JAV izdo sekretorius Lloyd Benson ir Valstybės pasekretorius dr. Clifton Wharton.

DR. KAZYS BOBELIS Į DETROITĄ NEPAKVIESTAS

Jonas Urbonas, JAV Lietuvių Bendruomenės Detroito apylinkės valdybos vicepirmininkas visuomenės žiniai (rašyta ant oficialaus apylinkės blanko 1993 m. rugpjūčio 1 dieną):

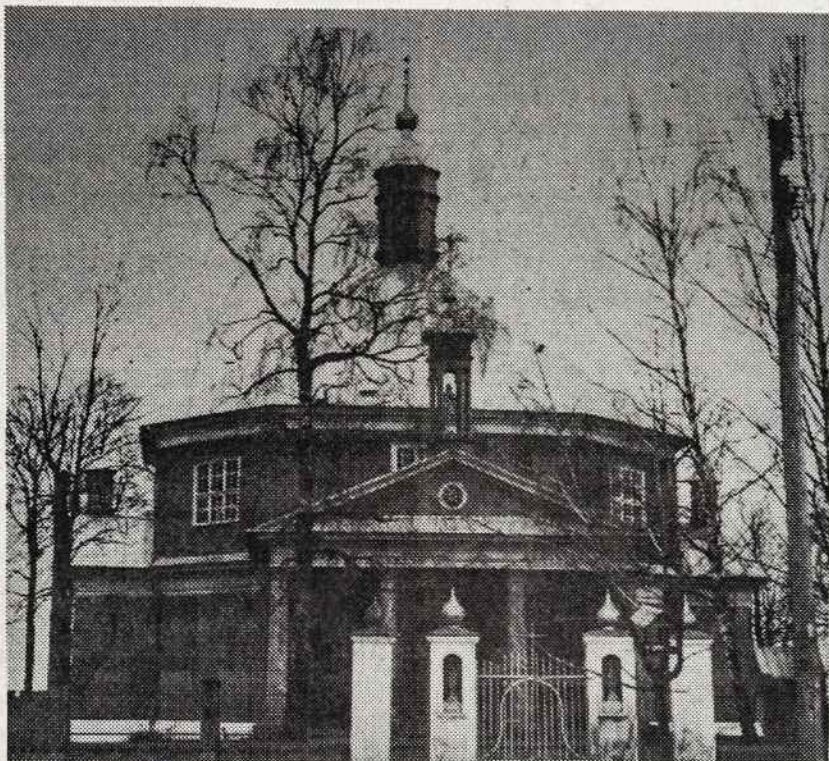
Dienraštis „Lietuvos rytas“ 1993 m. liepos 20 d. Nr. 137, penktame puslapy išspausdino Sigitos Urbanavičiūtės straipsnį „Seimo atostogos: LDDP frakcijos nariai nenuvargę, bet nuvargino opoziciją?“. Straipsnio autorė cituoja ir dr. Kazį Bobelį, kuris pasakoja apie savo atosto-

gas. Nurodęs, kad atostogaus Šveicarijoje, Austrijoje ir Floridoje, Bobelis pastebi: „Mane kvietė padaryti pranešimus Čikagos ir Detroito lietuvių bendruomenės apie politinį rutuliojimąsi Lietuvoje...“

Jonas Urbonas savo pranešimą baigia teigimu, kad „JAV Lietuvių Bendruomenės Detroito apylinkės valdyba Dr. Kazį Bobelį į Detroitą padaryti pranešimą nekvieta ir jo kvietimo niekad nediskutavo“.

Prieš Tiškevičiaus rūmus Palangoje vėl atstatytas Kristaus (Jėzaus Širdies) paminklas, apie kurį buvo rašyta „Darbininko“ 28 nr. Prie jo stovi Edvardas Staknys iš New Yorko, kai liepos mėnesį lankėsi Lietuvoje.

Griskabūdžio parapijos bažnyčia.

GRIŠKABŪDŽIO BAŽNYČIOS REMONTAS

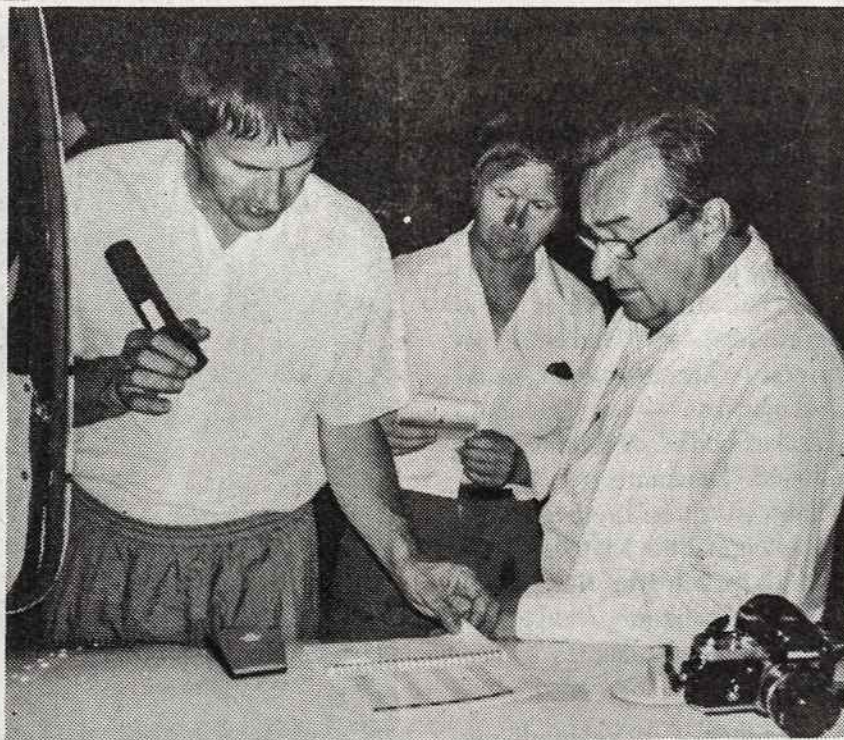
Griskabūdžio (Šakių apskr.) bažnyčia ne tik Vilkaviškio vyskupijoje, bet ir visoje Lietuvoje yra gražiausia ir erdviausia iš visų medinių bažnyčių. Tai dviejų kondignacijų oktagonas. Ji puošia visą miestelį. Ši unikali medinė bažnyčia yra 200 metų senumo, bet dabar reikalingas kapitalinis remontas: reikia skardinio stogo, tvirtų medinių spyrių ir atnaujinimo priekinio portiko su ant sienų pieštais šešiais paveikslais.

Dešimtmečiais jos niekas nemontavo, o yra ypatingo meno architektūros pastatas. Labai

Nelauk, kol atsiųs paraginimą susimokėti prenumeratą. Pats tai atlik laiku ir dar pridėk auką lietuviškai spaudai palai kyti.

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B. S.
77 - 01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N. Y. 11421
WE DELIVER
Tel.: 296 - 4130

ATGIMUSIOS LIETUVOS DAINOS
Jūs galite namuose klausytis gražiausių Lietuvos estradinų dainų, jei išsigysite trijų kasečių komplektą (po 90 minučių kiekviena) tik už 17 dol.
(Persiuntimui pridėti 2 dol.)
Dėl užsakymų skambinti Darbininko administracijai
9 val. - 4 val. p. p.
tel. 718 827-1351
arba rašyti:
Darbininkas (administr.)
341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207

Lakūnai Edvardas Šlušnys ir Jonas Juknys, prieš išskrisdami į Lietuvą, dėsio planus išlydėti atėjusiam jų keliinės rėmėjui, lietuvių radijo valandėlės vedėjui Anatolijui Šlutui (dešinėje).

DU LIETUVIAI IŠ CHICAGOS NUSKRIDO Į KAUNĄ

Visai nesigarsinę, du naujai į Chicago iš Lietuvos atvykę tautiečiai, lakūnai Edvardas Šlušnys ir Jonas Juknys, nusipirkę mažutį lėktuvą (Piper 140), sugalvojo pakartoti Dariaus-Girėno žygį per Atlantą.

Liepos 16 d. apie 2 val. ryto iš Chicagos Lansing aerodromo jie pakilo į istorinę kelionę, kuri jiems pasisekė ir liepos 19 d. 5:30 val. vak. Lietuvos laiku nusileido Karmėlavos aerodrome. Jie Lietuvą pasiekė kiek vėliau negu buvo planavę, nes dėl stipraus vėjo vienu metu negalėjo tęsti kelionės, o taip pat prisiėjo nusileisti neplanuotam sustojimui Oslo mieste.

Tačiau bendrai imant, jų žygis buvo sėkmingas ir mūsų drąsieji tautiečiai, buvę lakūnai sovietų komercinėje aviacijoje, atliko jau seniai puoselėtą mintį mažą lėktuvu perskristi Atlantą. Ir, iš tikrųjų, jų lėktuvas buvęs mažutis ir turintis negalingą variklį, tik 140 arklio jėgų galingumo (tuo tarpu Dariaus-Girėno lėktuvo motoras buvo 360 arklio jėgų).

Ir pats lėktuvas, su kuriuo jie leidosi į tolimą kelionę, jau net

28 metų senumo. Lėktuvą jiedu nusipirkę už 20 tūkstančių dolerių, kurių didžiumą (15 tūkst.) paskolinusi žinoma Montessori mokymo specialistė, Domicelė Petrutyte, kuri yra sutvarkiusi vienam iš lakūnų J. Jukniui dokumentus atvykti į Ameriką. Kuomet šie paprašė jos pinigų, mūsų tautietė nedvejodama davė, nes jai patikusi šių vyrų drąsa ir užsimojimas. Vien tik benzinas šiai kelionei kainavęs du su puse tūkstančių dolerių. Patys lakūnai pinigų kelionei beveik neturėję, nes Amerikoje gyveno tik metus laiko. Ką jie dabar darys — dar nežinoma, gal kas nors iš mūsų tautiečių parems jų drąsų žygį, jau po to, kada jis buvo atliktas. Prieš tai pinigų prašyti iš mūsų tautiečių šie drąsūs lakūnai nedrįso, nes yra labai kuklūs žmonės.

Vienas iš lakūnų paklaustas — ko šiuo žygiu jie siekė, atsakė jog nori, kad mūsų tautiečiai apie dabartinį metu iš Lietuvos atvykstančiuosius geriau galvotų.
Ed. Šulaitis

Duok Darbininką paskaityti tiems, kurie jo neprenumeruoja, paskui paragink užsisakyti.

"Lituanica III" lakūnai po sėkmingo skrydžio per Atlantą liepos 17 d. Kaune. Kairėje Edvinas Velonskis, dešinėje Bill Walker.

KEIČIASI BIRŠTONO KONFERENCIJOS POBŪDIS

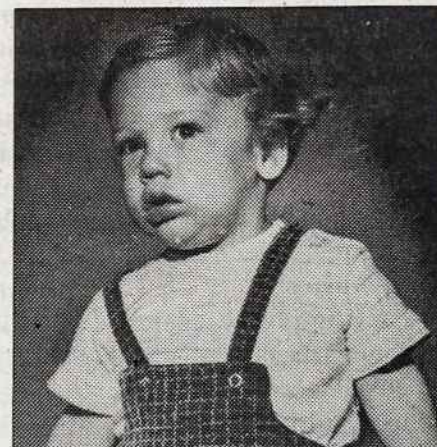
JAV LB Krašto valdybos ruoštoji konferencija š. m. rugpjūčio 15-22 dienomis Birštone dėl įvairių politinių bei organizacinių priežasčių neįvyks. Tačiau toje pačioje vietoje ir tuo pačiu metu Lietuvoje veikiančios organizacijos — Piliečių chartija ir Sanryša organizuoja Studijų Savaitę, kurioje bus nagrinėjama dalis JAV LB Krašto valdybos

numatytų temų, liečiančių Lietuvos ir išeivijos ryšius bei neįnaudotas galimybes.

JAV LB Krašto valdybos pirmininkas Vytautas Maciūnas, KanaDOS LB Krašto valdybos pirmininkas Algirdas Vaičiūnas ir JAV LB Ekonominio reikalų tarybos vicepirmininkas Edmundas Kulkauskas numato dalyvauti su pranešimais.

Pro-Choice, Bull!

Ain't I
Got
Nothin'
To Say
About It?

SKELBIMŲ TAISYKLĖS DARBININKE

DARBININKAS pasilieka teisę atsisakyti spausdinti skelbimus, kurie, mūsų nuomone, netarnauja bendram skaitytojų labui. Taip pat nebus dedami skelbimai, kurie turės arba pornografinį pobūdį, arba tikslą suklaidinti, arba einantys prieš skaitytojų interesus.

Užuojaus ir skelbimų reikalais, norint paskelbti, ar sustabdyti, arba norint sužinoti kainas ir kt., prašoma skambinti DARBININKO administracijai nuo pirmadienio iki penktadienio tel.: 718 827-1351 9 v. r. — 4:30 v. v.

LIETUVIŲ KATALIKŲ SUSIVIENIJIMAS

Už prieinamus mokesčius siūlo apdraudus planus. Susivienijimas savo nariams moka dividendus ir teikia pirmenybes prašant mirtigčių.

Norį įsirašyti kreipkitės į Susivienijimo Centrą, 71-73 So. Washington Street, Wilkes-Barre, PA 18701. Didžiojo New Yorko lietuviai kreipkitės į Susivienijimo direktorių Joną A. Vainių, 3 Clare Dr., East Northport, N.Y. 11731. Namų tel. 516 261-3797, ofiso tel. 718 847-2686.

MODERN, TOTAL HIP AND KNEE JOINT REPLACEMENTS ARE NOW BEING PERFORMED IN THE BALTIC STATES IN CENTERS THAT ARE OFFERING SERVICES OF SURGEONS THAT HAVE BEEN TRAINED IN THE U.S.

RIGA-AMERICAN, LTD. OF WATERBURY, CONNECTICUT, IS IN A POSITION TO GUARANTEE THE DELIVERY OF TOTAL HIP AND KNEE SURGERY IN LATVIA, ESTONIA AND LITHUANIA.

PAYMENT FOR THE SURGERY CAN BE MADE EITHER IN THE U.S. OR IN THE INDIVIDUAL REPUBLIC.

ADDITIONAL INFORMATION IS AVAILABLE (IN ENGLISH) BY CALLING 203 - 757 - 5052 OR BY MAIL TO 1201 WEST MAIN STREET, WATERBURY, CT 06708 U.S.A.

UNIONTOURS

Kelionės į Pabaltijį
LIETUVA '93

Specialūs patarnavimai:

- ☑ pigesni lėktuvo bilietai
- ☑ susirinkimai, suvažiavimai
- ☑ viešbučiai Vilniuje ir kituose miestuose

Aplankykite tėvynę:

- ☑ individualios ir biznio kelionės
- ☑ įvairios grupinės kelionės

1 - 800 - 451 - 9511

Isteigta 1931

UNIONTOURS

79 Madison Ave., New York, N.Y. 10016

Tel: 212 - 683 - 9500

Fax: 212 - 683 - 9511

FINNAIR

SAS
SCANDINAVIAN AIRLINES

LIETUVIŠKA KOMPANIJA IŠ CHICAGO

atlanta IMPORT EXPORT

Trumpiausias kelias į Lietuvą

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

SIUNTINIAI PRISTATOMI Į NAMUS

NEW YORKE, KREIPKITE Į MŪSŲ ATSTOVĄ

TEL. (718) 441-4414

85 - 17 101 ST.

Richmond Hill, NY 11418

IŠ TOLIAU, SKAMBINKITE NEMOKAMU TEL.

1-800-775-SEND

IŠ CHICAGO, SKAMBINKITE (312) 434-2121

© atlanta IMPORT EXPORT, 1992

ECONOMY AIRFARES TO VILNIUS

NYC - Vilnius - NYC \$810 for 2 weeks
\$875 for 3 months

NYC - Riga (one way) \$450

FREGATA TRAVEL

250 West 57th Street, 1211

New York, NY 10107

Tel.: (212) 541-5707

ATEITININKŲ SENDRAUGIŲ ŠVENTĖ PUTNAME

Jau keletas metų, kaip Bostone yra atgaivintas Ateitininkų Sendraugių Židinys, kuriam priklauso Bostono ir jo priemiesčių Worcesterio, Brocktono, Cape Cod ir Putnamo ateitininkai sendraugiai. Šiam židiniui pirminkauja energinga S. Cibienė. Kiekvienais metais yra surengiami keli minėjimai, išvykos ar susirinkimai, kurie dažniausiai įvyksta Bostone pas p. Keturakienę, o Putname pas dr. Č. Masaitį.

Šis paskutinis sendraugių rengimas įvyko birželio 27 d. gražioje dr. Č. Masaičio sodyboje. Buvo paminėta Ateitininkų Federacijos dvasios vado kun. dr. V. Cukuro 55 metų kunigystės ir prel. dr. V. Balčiūno 60 metų kunigystės sukaktys, bei dr. Juozo Laimono 30-tos mirties metinės. Nebuvo pamiršta ir Joninių šventė su paparčio žiedo ieškojimu, kuris šiais metais čia pražydo 3 dienas vėliau. Pasitaikius gražiam sekmadienio orui, iš skyrių suvažiavo gražūs sendraugių būrys, apie 40 asmenų.

Šventė buvo pradėta 5 val. popiet mišiomis pas dr. Č. Masaitį. Jose taip pat dalyvavo keletas Putnamo seselių ir dr. Juozo Leimono šeimos narių. Mišias

aukojo ir pamokslą pasakė kun. dr. V. Cukuras. Su juo mišias koncelebravo: prel. V. Balčiūnas ir kun. R. Krasauskas. Mišių metu buvo giedamos giesmės, meldžiamasi už kunigus jubilatus, prisimintas J. Leimonas, kuris gana ilgai gyveno Bostone ir dirbo su jaunimu, ypač su ateitininkais.

Po mišių dr. Masaitis visus dalyvius pakvietė užkandžiui, kurio pradžioje dr. A. Stankaitis, šios šventės programos vedėjas, pasveikino abu kunigus jubilatus, linkėdamas jiems sveikatos ir sėkmės visuose jų darbuose. Jiems sugiedojome "Ilgiausių metų".

Po vaišių buvo trumpa, tai dienai paruošta, programa. Pirmiausia kalbėjo kun. dr. Cukuras apie laimę, jos ieškojimą, išlaikymą ir reikšmę žmogaus gyvenime. Danutė Augienė supažindino su dr. Č. Masaičio neseniai Lietuvoje išleista poezijos knyga "Nuotaikų pėdsakai", ją apibūdindama ir iš jos paskaitydama keletą eilėraščių. Pabaigai P. Totoraitienė paskaitė kelis patrijotinius eilėraščius, gautus iš Lietuvos ir 2 eilėraščius dr. Masaičio specialiai parašytus Joninių šventės progai.

Toliau sekė dainos ir mišlių spėjimai. Dainas pravedė kun. Cukuras, o mišlių spėjimą Aldona Rygelienė. Dainos ir mišlės linksmai nuteikė susirinkusius ir įtraukė aktyviai dalyvauti. Besiartinant vakarui, prie ežerėlio buvo uždegtas Joninių laužas ir plukdomas vainikas. Jis buvo ypatingas savo didumu, puošnumu ir apšvietimu. Visi buvome pakviesti paieškoti paparčio žiedo, kuris jau buvo "pražydes" šio namo aplinkoje. Šiais metais paparčio žiedą surado dr. A. Stankaitis. Jam palinkėta būti laimingam per visus metus.

Suradus paparčio žiedą, visi buvome kviečiami kavai ir pabendravimui. Programa užsitiesė gana ilgai. Visi dalyvavusieji skirstėmės patenkinti ir laimingi, gražiai ir prasmingai praleidę dieną. Buvome labai dėkingi mūsų kunigams: Federacijos dvasios vadui kun. dr. V. Cukurai, prel. dr. V. Balčiūnui ir kun. R. Krasauskui už dalyvavimą šventėje, aukotas mišias, pamokslą ir dvasios vado nuolatinę paramą bei rūpestį. Džiaugėmės, kad turime puikią ateitininkų

Juozas Bružas skautų 75 metų jubiliejinėje stovykloje Palangoje šių metų vasarą. Viktoro Kapočiaus nuotr.

kų sendraugių valdybą ir niekuomet nepavargstančią pirmininkę S. Cibienę. Ypatinga dalyvių padėka dr. Č. Masaičiui, už jo nuolat rengiamas Joninių šventes, kurios jau yra tapusios tradicija ir yra visų laukiamos!

P. Totoraitienė

TRYŠ KNYGOS APIE KREPŠINĮ

Pernai Lietuvoje buvo švenčiama ne tik 70 metų krepšinio sukaktis mūsų tėvynėje, bet išleistas ir trys knygos, kurias paruošė žymūs krepšininkas, o dabar ir sporto pedagogas, prof. Stasys Stonkus.

Iš tikrųjų išėjo tik dvi skirtingos knygos, nes viena — dviejų dalių. Ši stambioji vadinasi "Krepšinis — 100 žingsnių per pasaulį". Žingsniai vadinami metai, nes kalbama apie 100

metų laikotarpį. Pirmajame tome sudėta nuo pirmojo iki šešiasdešimtojo "žingsnio", o antrame nuo šešiasdešimto pirmojo iki šimtojo "žingsnio". Pirmasis tomas turi 288 psl., o antrasis — 424 psl.

Abu tomai gausiai iliustruoti, o antrajame yra net ir spalvotų nuotraukų. Šalia krepšinio istorijos ir kitų kraštų krepšinio "žingsnių", vėlesniame periode istorijon įkomponuoti ir lietuviš-

kieji krepšinio įvykiai.

Prof. Stonkus vien tik iš savo asmeninės patirties daug žino ar atsimena. Jis šešis kartus buvo Lietuvos čempionu (1951-1958 metais), kartą (1957 m.) Europos čempionu, žaidė dviejose olimpinėse žaidynėse, o vieneriose iš jų (1956 m.) — sidabro medalio laimėtojas.

Įžangoje autorius rašo: "Krepšinis buvo reikšmingas ne vienam šimtui, tūkstančiui Lietuvos merginų ir vaikų. Kad ir prabėgomis peržvelgę savo jaunystę, visą pragyventą gyvenimą, manau, pritarсите šiai mano minčiai Jūs, paskyrę dalį savo gyvenimo, o kiti net visą savo gyvenimą krepšiniui".

Šioje dviejų tomų knygoje sudėta labai daug medžiagos. Manau, kad panašaus veikalo neturi kitos net žymiai didesnės valstybės, tad šioje srityje lietuviai gali pasididžiuoti. Žinoma, gal ne visi šioje knygoje sudėti dalykai yra didelės vertės, kai ko gal ir pasigestume, tikslėsnio kai kurių vardų ar pavardžių rašymo. Yra ir korektūros klaidų, kurių ir šiaip jau per daug pasitaiko. Atrodo, kad buvo rengiama gana skubotai ir be didesnio susikaupimo. Tačiau visa yra vertinga medžiaga.

Knyga Lietuvos krepšinio 70-čiui

Savo formatu ir puslapiams mažesnė, net neįrišta į kietus viršelius, to paties autoriaus knyga pavadinta "Septyniadesimt mūsų krepšinio metų". Jos ir popierius menkesnis, tačiau lietuviui skaitytojui ji turbūt artimesnė už tą didžiąją ir gražiąją...

Jos įžangoje skaitome: "Čekų klasikinės muzikos pradininkas B. Smetana rašė: "Muzika — čeko gyvenimas". Mes galime pasakyti: "Krepšinis — lietuvių gyvenimas. Galime, nes pajutome šį nuostabų žaidimą širdimi. Argi ne taip?"

Edvardas Šulaitis

A.† A.

ONAI JURSKIENEI

mirus, jos sūnams Liutaverui ir Juozui su šeimomis bei dukrai Snieguolei skausmo valandoje nuoširdžią užuojautą reiškia ir kartu liūdi

Algimantas Tursa su šeima

Birutė Tursaitė-Podleckienė su šeima

A.† A.

VERONIKAI RAJECKIENEI

iškeliaus amžinybėn, reiškia gilią užuojautą sūnams Faustui ir Gediminui, marčiai Zuzanai, anūkams ir proanūkiams bei kitiems giminėms ir kartu liūdimė.

Antanas ir Juzė Aidukai
ir sūnus Antanas su šeima

A.† A.

VERONIKAI RAJECKIENEI

mirus, jos sūnams Gediminui ir Faustui su šeimomis reiškia gilią užuojautą.

Florida

A. ir Dr. Ir. Mačioniai

A.† A.

VERONIKAI RAJECKIENEI

mirus, reiškia mūsų giliausią užuojautą sūnui Gediminui bei kitiems giminėms.

Giraitės kaimynai:

A. ir D. Alksniniai
V. ir I. Alksniniai
J. ir A. Alytai
P. ir N. Baltrulioniai
V. ir B. Ignai
Z. ir Ž. Juriai
R. ir D. Keziai
A. Pesytė
A. Tamošiūnas

Brangiam vyrui, tėvui ir seneliui

A.† A.

ANTANUI ŠETIKUI

amžinybėn iškeliaus, žmoną Genovaitę, dukrą Birutę, sūnus: Vitą, Algį, Kęstutį ir jų šeimas giliai užjaučia ir kartu liūdi

Vaclovas ir Konstancija Nenortai
Dalia Jakienė ir
Gintaras Nenortas su šeimomis

A.† A.

LEONUI VAKSELIUI

mirus, jo broliui Aleksandrui ir kitiems artimiesiems reiškia gilią užuojautą.

Bronius ir Valė Nemickai

A.† A.

LEONUI VAKSELIUI

mirus, jo broliui, Tautos Fondo valdybos pirmininkui, Aleksandrui Vakseliui ir visiems artimiesiems reiškia gilią užuojautą.

L. ir J. Giedraičiai

A.† A.

LEONUI VAKSELIUI

mirus, jo broliui Aleksandrui Vakseliui ir visiems artimiesiems reiškia gilią užuojautą.

Vytautas ir Irena Alksniniai

A.† A.

LEONUI VAKSELIUI

mirus, nuoširdžiai užjaučiame velionio šeimą, broli Aleksandrą su šeima ir artimuosius.

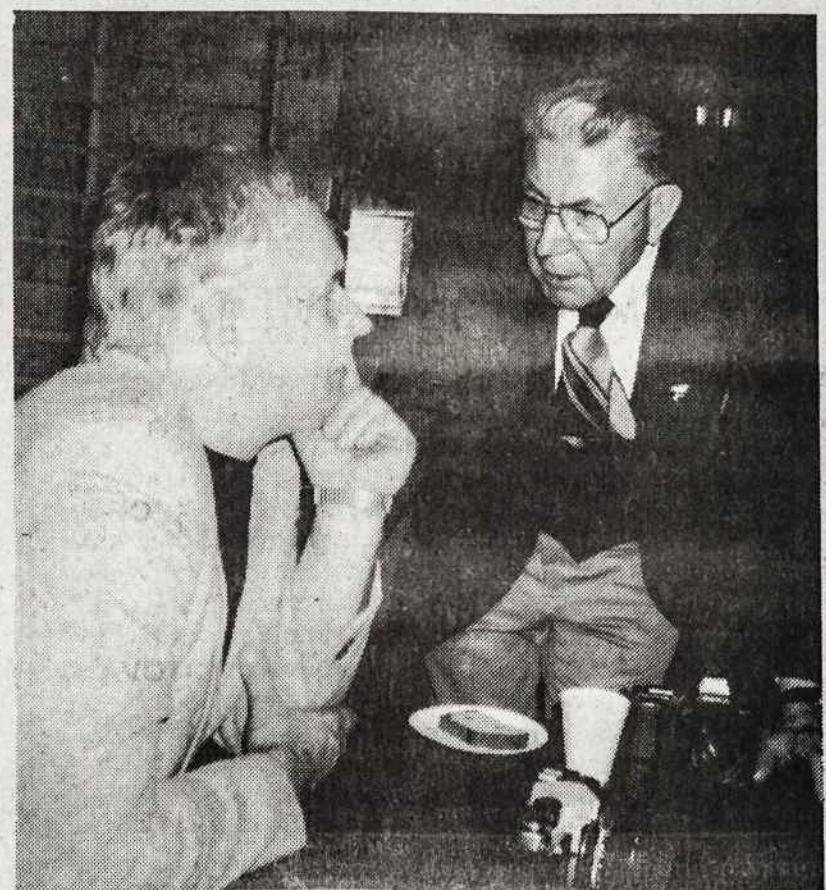
Alfonsas ir Donata Samušiai

A.† A.

LEONUI VAKSELIUI

mirus, jo broliui Aleksandrui Vakseliui ir visiems liūdinčiams gilią užuojautą reiškia

Birutė ir Antanas Bagdžiūnai
ir jų šeima

Viktoras Kapočius, filmuotojas ir fotografas iš Vilniaus (kairėje) Chicagos Jaunimo Centre susitiko su fotografu ir sporto veikėju Zigmą Degučiu. Jie abu yra nuoširdūs Darbininko fotoreporteriai. Nuotr. Ed. Šulaitis

DARBININKAS

341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207

Redakcija (718) 827-1352
Redakc. FAX .. (718) 827-2964
Administr. (718) 827-1351

Spaustuvė (718) 827-1350
Vienuolynas ... (718) 235-5962
Vyskupas (718) 827-7932
Salė (kor.) (718) 827-9645
Salės adm. (718) 235-8386

Prel. Algimantas Bartkus, Šv. Kazimiero kolegijos rektorius Romoje, yra atvykęs į New Yorką, sustojęs savo sesers šeimoje, pas Nijolę ir Petrą Baltrulionius. Rugpjūčio 1 d., sekmadienį, Apreiškimo parapijos bažnyčioje jis aukojė sumą ir pasakė pamokslą. Bažnyčioje padaryta rinkliava Šv. Kazimiero kolegijos reikalams. Žmonių tą dieną Bažnyčioje buvo nedaug. Surinkta 275 dol., klebonija pridėjo 371 dol. Iš viso iš šios parapijos gavo 646 dol. Prel. A. Bartkus kasmet tokiu laiku iš Romos atvyksta į New Yorką, pasisvečiuoti pas savo artimuosius ir dalyvauti Lietuvos Vyčių metiniuose seimuose. Šiemet toks seimas bus rugpjūčio 12-15 dienomis Worcester, MA.

Prel. Pranas Bulovas rugpjūčio 8 d., sekmadienį, švenčia savo kunigystės 50 metų jubiliejų. Tokią dieną jis buvo įšventintas į kunigus. Iškilmingos jubiliejinės pamaldos bus 12.15 val. V. Atsistatymo parapijos bažnyčioje. Pamaldose dalyvaus visi šios apylinkės lietuviai kunigai. Prel. Pr. Bulovas ilgą laiką buvo šios parapijos klebonas. Pasitraukęs į pensiją, gyvena tos parapijos klebonijoje.

Dominika Linartienė mirė liepos 31 d. Buvo pašarvota M. Shalins šermentinėje. Atsiveikimas buvo rugpjūčio 3 d. Palaidota rugpjūčio 4 d., Apreiškimo parapijos bažnyčioje Cypress Hills kapinėse.

Lionginas Drangauskas, buvęs Perkūno choro ilgametis pirmininkas, dabar gyvenęs Matulaičio slaugos namuose, buvo sunkiai apsirgęs ir paguldytas ligoninėje.

Paulius Rūtenis, operos solistas ir aktorius, dainavęs Australijos operoje Sydnėjuje, mirė prieš 10 metų liepos 28 d. Sukakties proga kun. Jonas Pakalniškis aukojė mišias kunigų pensininkų namų koplyčioje, Bishop Muga-vero Residence, Douglaston, Parkway, Little Neck, NY. Mišias užprašė velionio sesuo Ona Osmolskienė ir prašo už velionį pasimelsti.

Dail. Česlovas Janušas liepos 18 d. šventė savo gimtadienį. Tą dieną jį aplankė gydytojas nelietuvius ir nupirko keletą jo paveikslų daugiau nei už 4,000 dol.

Prof. dr. Aldona Janaciūnė-Šlepetytė, įvertindamas didelius jos nuopelnus Bažnyčiai ir lietuvių tautai, pagerbė Šv. Tėvas Jonas Paulius II, suteikdamas jai "Pro Ecclesia et Pontifice" kryžių-medalį.

Dr. Irena Vaišvilaitė Tėv. Viktoro Gidžiūno archyvo tvarkymo reikalais iš Putnamo buvo atvykusi į Brooklyną vienuolyną. Atvyko liepos 20 d. Išvyko rugpjūčio 1 d. į Philadelphia ir į Washingtoną. "Darbininko" redakcija padarė su ja pasikalbėjimą apie jos suredaguotą ir atbaigtą Tėv. V. Gidžiūno monografiją apie pranciškoną gamtininką ir mokslininką Jurgį Pabrėžą. Pasikalbėjimas netrukus bus spausdinamas "Darbininke". Dr. Vaišvilaitė iš Washingtono trumpam važiuoja į Bostoną, o iš ten vyksta į Lietuvą, kur dalyvaus Šv. Tėvo Jono Pauliaus II apsilankymo iškilmėse. Ji bus ryšininke tarp Lietuvos informacijos ir Italijos žinių tarnybų.

Anna Borloff, gimusi Lietuvoje 1908 m., balandžio 27 d., ilgą laiką gyvenusi Woodhaven, paskutiniu laiku gyveno Broad Channel. Liepos 28 d. ji mirė savo dukters Olgos namuose, sulaukusi 85 metų amžiaus. Buvo pašarvota M. Shalins laidojimo namuose. Atsiveikimas buvo liepos 30 d. Po mišių Šv. Tomo bažnyčioje liepos 31 d. palaidota Cypress Hills kapinėse šalia savo vyro, mirusio prieš 10 metų. Liko dukros Olga ir Ilanette su šeimomis, 2 anūkai ir 2 proanūkai.

Newsletter, tokio vardo lietuvių pranciškonų provincija leidžia informacinį biuletinį anglų kalba. Ką tik pasirodė rugpjūčio numeris. Tai gausiai iliustruotas lankstukas, turi 12 iliustracijų, kurios pavaizduoja naujokų gyvenimą Kennebunkporte. Surinkta ir kitų įvairių žinių iš katalikų gyvenimo. Biuletinį redaguoja Tėv. Bernardinas Grauslys, OFM. Redaktorius dėl pablogėjusios sveikatos dabar turi gyventi medicininės priežiūros namuose.

"Lituanica III" skrydis iš New Yorko į Kauną, įvykdytas 1993 m. liepos 16-17 d. Edvino Velonskio ir Bill Walker, buvo aprašytas Long Island, NY, vietinių laikraščių "Massapequa Observer" ir "Farmingdale Observer". Straipsnius parašė redaktorius A. Anthony Miller.

Ieškoma atsakomą moteris prižiūrėti vienų metų vaiką. Reikia gyventi kartu, turint atskirą kambarį su patogumais ir atskirą jėgimu. Skambinti dieną (516) 663-0333. Ask for Beeper No. 158. (sk.)

KVIETIMAS Į ŠVENTĘ

Popiežius Pijus XII pašventino Fatimos Marijos statulą, kuri buvo vežama per visas lietuvių parapijas ir telkinius JAV, Kanadoje bei Pietų Amerikoje. Ji buvo skirta nepriklausomybę atgavusiai Lietuvai. Tą statulą Lietuvių Kunigų Vienybės suorganizuota ekspedicija nuvežė į Lietuvą, kai ten lankysis Popiežius Jonas Paulius II. Jis Marijos statulą apkarūnės ir ji bus palikta Kauno katedroje. Maldininkai pastatys dešimties pėdų kryžių garsiajame Kryžių kalne. Paskutinė parapija Amerikoje, kurią Fatimos Marijos statula aplanko - tai Šv. Andriejaus lietuvių parapija, New Britain, CT. Atsiveikimo iškilmės vyks rugpjūčio 10 d., antradienį, su iškilmingomis koncertuotomis mišiomis Šv. Andriejaus bažnyčioje, New Britain, CT.

11 val. ryto mišios, kurių pagrindinis koncertuotojas bus vysk. Paulius Baltakis, OFM. Pamokslą pasakys kun. Albertas Contons, specialios maldos vadovas prel. Vytautas Balčiūnas.

Lietuviai kunigai ir paraplečiai maldininkai kviečiami gausiai dalyvauti.

Lietuvių Kunigų Vienybė

Dail. Juozo Bagdono parodos atidarymas Plungėje, Oginskio dvare. Viktoro Kačiaus nuotr.

LIETUVOJE IR APIE LIETUVĄ

— **Iki rugpjūčio** pradžios Alytaus medvilnės kombinatas į Švediją išvežė parduoti 80 tūkst. patalynės komplektų. Italai alytiškius prašo pasiūti jiems vyriškų ir vaikiškų šortų-bermudų.

— **Švedijos** pienininkystės ir ūkininkų asociacijų vadovai ne tik domisi Kupiškio pieno perdirbimo įmonėmis, bet ir žada padėti atstatyti prieš karą suręstas.

— **Plungės rajono** savivaldybė, užuot iš valstybės biudžeto gavusi pinigų Platielių nutekamųjų vandenų valymo įrenginiams statyti, sužinojo, jog jai paskirta 300 tūkst. litų Rietaivui lopyti.

— **"Aura"** ilgai žadėtą cukrų pardavinėjo ne po 60 rb (t. y. 60 t. arba 0,650 Lt), kaip dievagojosi darysianti, o po 1.2 Lt.

— **"BNA Market"** parduotuvėje (Vilnius) Vokietijos ir Japonijos firmų video ir audioaparatura, buities technikos gaminiai parduodami apie 10-15

proc. pigiau negu Europoje. Klientas panoręs įsigyti, pavyzdžiui, patį brangiausią stiprintuvą, čia turės sumokėti 1600 JAV dolerių, užsienyje, sako, per 2000.

— **Kaliningrado** sritis už elektros energijos tranzitą Lietuvai negrąžina 4 mlrd. rublių. Baltarusija skolinga irgi apie 4 mlrd. rb. Gyventojams parduodamų dujų kainą siūloma padidinti nuo 238 iki 350 LT už 1000 kub. m, o pramonės įmonės dujos galbūt bus parduodamos po 475 Lt.

— **Lietuvoje** yra 4 didelės specializuotos, 4 mažos farmacijos įmonės bei dar 3 įmonės gamina vaistus. Farmacijos pramonė 1992 m. gamino 163 rūšių medicinos ir 21 rūšies veterinarinių preparatų. Patys pasigamina tik 1 proc. reikalingų vaistų. 1993 m. užsienyje užsakyta vaistų beveik už 97 mln. JAV dolerių. 1992 m. Lietuvoje pagaminta vaistų už 826 mln. talonų, rea-

lizuota už 130 mln. t. Eksportuojami 4 preparatai ir tik vieni vaistai gaminami iš savų žaliavų.

— **Valstybinė įmonė** "Lietuvos geležinkeliai" per pirmuosius keturis šių metų mėnesius turėjo 212 mln. t. nuostolių. Keleivių vežimo vietinio susisiekimo traukiniais savikaina šiemet balandžio mėn. buvo 2,1 karto aukštesnė negu 1992 m. lapkritį. Beje, traukinių bilietų kainos ir toliau yra beveik perpus mažesnės negu autobusų.

— **Naujutelaičiai** 1989-1990 metų "Chevrolet Stavevatt A plus B" Lietuvos rinkoje kainuoja 18 tūkst., 1974 m. "Mercedes Disel" - 1 tūkst., 1992 m. "Oka" - 1,8 tūkst. JAV dolerių.

— **Eigirgalos** gyvenvietėje

KELIONĖ Į PUTNAM, CT

Ankstyvas sekmadienio rytas, bet margaspalvis žmonių būrys jau klega prie Shalins laidojimo namų. Praeinantieji klausia, "ką čia laidoja ir dar tokiu neįprastu laiku - anksti sekmadienio rytą?" Ne, čia nelaidotuvių žmonės renkasi, bet išvykai į Putnam, į Nekalto Prasidėjimo seselių lietuvių dieną - pikniką.

Šiemet, kaip ir kasmet, Marytė, Shalins vėl suorganizavo patogų autobusą, kuris pajudėjo beveik punktualiai. Oras tikrai buvo puikus. Nors autobusas ir buvo sustojęs keleivių patogumui - išgert po dešinę kavos, bet Putnam pasiekėme laiku, prieš pat prasidedant iškilmingom mišiom. Šv. mišios, kaip ir visada buvo atvirose ore, bet naujoje vietoje - aikštėje, kur vyksta stovyklautojų programa. Buvo pastatyta didžiulė palapinė ir daugybė suolų medžių pavėsyje, tad nors didžiulė buvo mišis, visi turėjo patogią vietą dalyvavimui šv. mišiose.

Šv. Mišias koncelebravo septyni kunigai. Pagrindinis celebrantas buvo kun. Gintaras Vitkus S. J. - svečias iš Lietuvos. Jis pasakė giliai išmąstytą pamokslą, pritaikytą dienoms skaitiniams ir šv. Evangelijai. Jo žodžių vedami, kiekvienas analizavome, ko reikalingiausią būtų prašyti Viešpaties asmeninei ir tautos, tėvynės gerovei.

Po mišių žmonės pabiro po visą didžiulę sodybą. Vieni ėjo pietauti, kiti aplankė didžiojoje palapinėje Galdiko ir kitas meno bei rankdarbių parodas. Raudondvarėje buvo rodomos tik prieš savaitę iš Lietuvos parvežtos vaizdajuostės. Kiti lankė vienuolyno rūsyje knygu ir įvairių dovanų krautuvę. Čia pat ir ALKA, rūpestigai tvarkoma dr. Juozo Kriaučiūno, kuri buvo atidaryta lankytojams nuo 1 valandos.

Norintieji važiavo į Matulaičio namus lankyti ten esančius gimines bei pažįstamus. Taip pat buvo apžvelgti gražiai seselių įrengti butai, skirti tiems, kurie norėtų apsigyventi gražioje gamtos aplinkoje.

Pirmą kartą besilankantiems seselių sodyboje buvo įdomu pa-

(netoli Kauno) pagamintos pirmosios naujos termoizoliacinės medžiagos - ekovatos tonos. Tai biri, lengva, pagaminta iš popieriaus makulatūros, boro rūgšties ir borakso ekologinė vata, kuri gali pakeisti stiklo vatą, spalius, pakulas. Ši vata tinka vidaus apdailai, šilumai ir garsui izoliuoti tarp namų aukštų, ja galima užlipdyti visur izoliuojamų paviršių plyšius, priklijuoti prie sienų.

— **Mėnesiui išsinuomoti** kioską Kalvarijų turgavietėje Vilniuje atsieina apie 50 JAV dolerių.

— **Lietuvos Vyriausybė** nustatė nuo liepos 1 d. tokį taikomąjį minimalų pragyvenimo lygį (MGL) - 31 litas per mėnesį, vienam Lietuvos Respublikos gyventojui, minimali alga - 35 litai ir minimalus valandinis atlygis - 0.21 lito. Valstybės remiamos pajamos - 28 litai vienam šeimos nariui per mėnesį ir pajamų garantija - 12 litų per mėnesį. Atsižvelgiant į tai, kad padidintas minimalus darbo užmokestis, vidutiniškai 12% padidinamas biudžetinių įstaigų ir organizacijų bei darbuotojų ir pareigūnų darbo (tarnybos) užmokestis.

— **Valstybinei įmonei** "Lietuvos dujos" kitos Respublikos įmonės liepos 8 d. buvo skolinę 119,87 mln. litų arba pagal oficialų kursą - apie 28 mln. JAV dolerių ir 3,3 mlrd. Rusijos rublių. "Lietuvos dujos" labiausiai praskolinusios yra valstybinė energetikos sistema - 79,9 mln. Lt. komunalinio ūkio įmonės 20,6 mln. Lt. pramonės įmonės - 15,16 mln. Lt, žemės ūkio įmonės - 4,08 mln. Lt.

matyti a.a. kun. St. Ylos sukurtą Gedimino pilį bei gražiai tvarkomas seselių Danguos Vartų kapinaites, kur ilsisi kun. St. Yla, prof. J. Brazaitis, prof. S. Sužiedėlis ir daug daug kitų, palikusių šią varganą ašarų pakalnę.

Trečią valandą buvo Neringos stovyklautojų programa. Kadangi Nekaltai Pradėtosios M. Marijos seserys (Putnamo seselės, kaip mes įpratę vadinti) šiemet mini 75-rių metų vienuolijos jubiliejų, tai stovyklautojai sustoję sudarė skaičių 75. Programoje buvo pagerbti žuvę už Lietuvą laisvę: prie paminklo mergaitės padėjo laukinių gėlių puokštes.

Toliau vyko tautiniai šokiai. Mažiausieji pašoko paprastesnius šokus - ratelius, o vyresnieji gana darniai jau sudėtingesnius, kaip "Malūna", "Blezdingelė" ir kitus. Malonu, kad iš viso pasaulio (Pietų Amerikos, Kanados, Lietuvos) suvažiuavę lietuviukai ir iš įvairių Amerikos vietų atvykę 6-7 metų vaikučiai ir jaunimas per tokį trumpą dvejų savaitių laikotarpį taip drausmingai ir gražiai pasirodė programoje.

Ačiū seselėms ir vadovams, kurie daugumoje yra jauni studentai arba belanką aukštesniausias mokyklas. Seselės, norėdamos atžymėti savo 75-erių metų jubiliejų, yra pakvietusios iš Kauno 16-os jaunų mergaičių chorą "Pastorale". Choras lankysis Amerikoje spalio ir lapkričio mėnesiais. Alplankys Connecticut, Bostono, Philadelphia, Baltimore, Pittsburgho, Chicago ir kitas lietuvių kolonijas. New Yorko apylinkėse lankysis spalio 28, 29 ir 30 dienomis. Seselės jau iš anksto labai prašo apsilankyti šiuose koncertuose. Apsilankymu parodytume, kad remiame darbščiuosius seselių darbus.

Autobusas į New Yorką grįžo laimingai. Dainuojant ir besidailiant įspūdiškai, kelionė visai neprailgo, ir keliauninkai yra dėkingi Marytei Shalins už įdomios išvykos suorganizavimą.

Ona Barauskienė